

BIBLIOBUS, ŠTA DA?

godina
bibliobusne službe
Gradske knjižnice Rijeka

50

th Anniversary of the
Bookmobile Service of
the Rijeka City
Library

**14. okrugli stol o
pokretnim knjižnicama**

**14th Round Table Discussion on
Mobile Libraries in Croatia**

**8. festival
bibliobusa**

**8th Festival of Croatian
Bookmobiles**

RIJEKA, 7. I 8. LIPNJA 2019.

RIJEKA, JUNE 7 AND 8 2019

9. lipnja - Dan hrvatskih bibliobusa / June 9 - Croatian Bookmobile Day

**PROGRAMSKA KNJIŽICA
PROGRAM BOOKLET**

Organizatori / Organisers

Hrvatsko knjižničarsko društvo - Komisija za pokretne knjižnice
Croatian Library Association - Commission for mobile libraries

Suorganizator / Co-organizer

Gradska knjižnica Rijeka / *Rijeka City Library*

**Članovi Programskog i organizacijskog odbora /
Program and Organisation Board**

Niko Cvjetković

Nika Čabrić

Ljiljana Črnjar

Iva Grković

Nada Radman

Verena Tibljaš

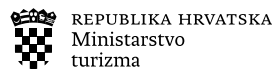
Ljiljana Vugrinec

Skup se održava kao dio programa u sklopu
projekta Rijeka 2020 - Europska prijestolnica
kulture.

*The congress is held as part of the project Rijeka
2020 - European Capital of Culture.*

Pokrovitelji skupa / The sponsors of the congress

14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj

Bibliobus, šta da?

8. festival hrvatskih bibliobusa

Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019.

14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries in Croatia

8th Festival of Croatian Bookmobiles

Rijeka, June 7 and 8 2019

Zagreb
Hrvatsko knjižničarsko društvo
Croatian Library Association

Rijeka
Gradska knjižnica Rijeka
Rijeka City Library

2019.

Uvod / Introduction

Sama činjenica da je Rijeka osvojila prestižan projekt, a uz njega i titulu *Europske prijestolnice kulture 2020.*, govori nešto o Rijeci i o statusu koji kultura ima u ovome gradu. Vjerujemo da je to dostignuće mnogih generacija Riječana koji su predano radili u kulturi i za kulturu, nastojali ne samo držati korak s vremenom u kojemu djeluju, nego i biti barem korak ispred njega inovirajući, pokušavajući i stvarajući. Iako često koristeći utabane putove, nerijetko je upravo Gradska knjižnica Rijeka trasirala nove ceste i rado otvarala neka manje poznata i manje posjećena područja knjižnica i knjižničarstva; jednako danas i nekada. Stoga ne čudi što je upravo u Rijeci, sada uistinu davne, 1969. godine s radom započela prva bibliobusna služba na području cijele bivše države. Ti pioniri hrvatskoga putujućeg knjižničarstva zasigurno su imali pred sobom teške i zahtjevne zadaće na nepoznatom terenu (od nabave i opremanja bibliobusa, preko postavljanja koncepcije bibliobusne službe i nabavne politike pa do edukacije korisnika), ali sve su ih uspješno obavili jer su imali viziju te potrebno znanje i elan za ostvarenje cilja. Vrijeme je, kao jedan od najboljih pokazatelja uspješnosti, potvrdilo da, svim dinamičnim promjenama unatoč, bibliobusi nisu nestali, već štoviše – prilagodili su se potrebama novog vremena i društva.

Raduje činjenica da danas, 50 godina nakon, Gradska knjižnica Rijeka ima

dva vozila, bibliokombi i bibliobus, od kojih jedno obilazi gradska stajališta s posebnim fokusom na najmlađe, a drugo stajališta diljem Primorsko-goranske županije vozeći od otoka do planina. Dodatno raduju činjenice što danas čak deset hrvatskih knjižnica ima bibliobusne službe, što pri Hrvatskom knjižničarskom društvu djeluje Komisija za pokretne knjižnice te to što je novim *Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti u RH*, kao i *Strateškim planom MK RH*, potvrđena važnost koju imaju bibliobusne službe. Upravo je Komisija za pokretne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva predložila da 9. lipnja, datum osnutka bibliobusne službe Gradske knjižnice Rijeka, postane *Dan hrvatskih bibliobusa*. Velika je to čast i veliko priznanje za Knjižnicu i za Rijeku, velika potvrda cijeloj ekipi koja je djelovala u Gradskoj biblioteci Rijeka 1969. godine, ali i velika obveza svima nama koji vozimo njihovim putevima.

Nakon što je imala čast organizirati *1. festival bibliobusa u RH*, 2005. godine, Gradska knjižnica Rijeka ima povlasticu organizacije *8. festivala bibliobusa u RH*, *14. okruglog stola za pokretne knjižnice* i prve proslave *Dana hrvatskih bibliobusa* te na taj način zaokružiti 50 godina rada bibliobusa u Rijeci, a sve pod tako riječkim nazivom: *Bibliobus, šta da?*

Zasigurno ne bi bilo moguće punim plućima udahnuti i glasno uzviknuti

Bibliobus, štA da? da nije bilo dobre i ugodne suradnje s Hrvatskim knjižničarskim društvom te s Komisijom za pokretne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Da nije bilo razumijevanja i potpore Grada Rijeke, osnivača Gradske knjižnice Rijeka kao i potpore Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije, uzvik bi bio puno tiši, gotovo šapat. Hvala im na tome.

Cijela se manifestacija odvija u sklopu projekta *Europska prijestolnica kulture 2020*, unutar konteksta koji je kulturu primaknuo središtu pozornosti i koji će definirati mnoga kretanja u kulturnom životu Rijeke.

Zahvaljujemo svim suradnicima koji su sudjelovali u organizaciji ove manifestacije te svim predavačima i gostima koji su došli u naš grad. Na kraju, posebno zahvaljujemo svim knjižnicama iz Hrvatske i inozemstva čiji su bibliobusi doputovali u Rijeku i prevalili stotine kilometara kako bi uveličali *Dan hrvatskih bibliobusa*.

Gotovo je nemoguće izračunati koliko su kilometara hrvatski bibliobusi prevalili u 50 godina postojanja, ali sigurno je da se radi o velikim brojkama, a sve s ciljem da se prava knjiga dostavi u prave ruke.

Tako pitanje *Bibliobus, štA da?*, postaje odgovor.

Niko Cvjetković,
Ravnatelj Gradske knjižice Rijeka

The fact that Rijeka has been granted a prestigious project, along with the title of the European Capital of Culture 2020, says something about Rijeka and the status of culture in this city. We believe that this is an achievement of many generations of Rijeka citizens who have been working diligently in culture and for culture, trying not just to keep up with the times in which they operate, but to be at least one step ahead of them, innovating, attempting and creating. Although generally taking the trodden path, the Rijeka City Library has often traced new routes and opened some less known and less visited areas of libraries and librarianship; both today and in the past. Therefore, it is no wonder that the first library bus service in the area of the entire former state started with its work precisely in Rijeka in the far 1969. These pioneers of Croatian travelling librarianship certainly had a difficult and demanding task in an unknown territory (from procurement and equipment of a bookmobile, to arranging the concept of a bookmobile service and purchasing policy to user education), but they were very successful because they had a vision, the necessary knowledge and enthusiasm for achieving the goal. Time, as one of the best success indicators, has shown that despite all the dynamic changes, the bookmobiles have not disappeared; moreover, they have adjusted to the needs of the new times and society.

We are very happy that today, 50 years after, the Rijeka City Library has two vehicles, a book van and a bookmobile, one of which rides around the city stops with particular attention to the youngest users, while the other visits the stops all around the Primorje-Gorski Kotar County, driving from the islands to the mountains. Furthermore, we are glad that as many as ten Croatian libraries have bookmobile services, that a Commission for Mobile Libraries acts within the Croatian Library Association and that the new Law on Library Activities and

Libraries in Croatia, as well as the Strategic Plan by the Croatian Ministry of Culture, confirm the importance of the bookmobile services. The Croatian Library Association's Commission for Mobile Libraries was the one to suggest that June 9, the day when the bookmobile service of the Rijeka City Library was founded, is declared as the Croatian Bookmobile Day. This is a great honour and acknowledgement both for the Library and Rijeka, a great confirmation to the entire team operating in the Rijeka City Library in 1969, but also a great obligation to all of us trodding their path.

After having the honour to organize the 1st Bookmobile Festival in Croatia in 2005, the Rijeka City Library has the privilege to organize the 8th Bookmobile Festival in Croatia, the 14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries and the first celebration of the Croatian Bookmobile Day, and thus round up the 50 years of bookmobile operation in Rijeka, all under the famous Rijeka catchphrase: Bibliobus, štA da? (Bookmobile, really?)

It certainly would not be possible to shout it out loud if it had not been for the good and pleasant cooperation with the Croatian Library Association and its Commission for Mobile Libraries.

If it had not been for the support and understanding of the City of Rijeka, the founder of the Rijeka City Library, as well as the support by the Croatian Ministry of Culture and Primorje-Gorski Kotar County, the shout would have been much quieter, almost a whisper. Thank you all for that.

The entire manifestation is held in the framework of the project European Capital of Culture 2020, within a context placing culture in the centre of attention, which will define many movements in the cultural life of Rijeka.

We would like to thank all associates who participated in the organization of this

manifestation, all the lecturers and guests who came to our city. In the end, we would particularly like to thank all the libraries in Croatia and abroad whose bookmobiles came to Rijeka, travelling for hundreds of kilometres to celebrate the Croatian Bookmobile Day.

It is almost impossible to calculate how many kilometres Croatian bookmobiles have passed in the 50 years of their existence, but we are certain the numbers are great, all with the goal to deliver the right book into the right hands.

Therefore, the question from the catchphrase Bookmobile, really?, becomes an answer.

Niko Cvjetković,
Head of the Rijeka City Library

Komisija za pokretne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva u suradnji s Komisijom za narodne knjižnice te Gradskom knjižnicom Rijeka kao domaćinom organizira 14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama Republike Hrvatske i 8. festival hrvatskih bibliobusa.

Na 43. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva u listopadu 2018., na inicijativu Komisije za pokretne knjižnice, 9. lipnja proglašen je *Danom hrvatskih bibliobusa* u počast datumu iz 1969. godine kada je u Rijeci svečano otvoren prvi namjenski uređen bibliobus u Hrvatskoj. Ove godine prvi ćemo put obilježiti *Dan hrvatskih bibliobusa* upravo simbolično - u gradu iz kojega je sve krenulo.

Grad Rijeka također se priprema i za prestižnu titulu Europske prijestolnice kulture 2020., a Gradska knjižnica Rijeka kao domaćin Okruglog stola i Festivala bibliobusa uključuje se u te pripreme.

Ovogodišnji 14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama Republike Hrvatske održava se pod nazivom *Bibliobus, šta da?*, glavna tema je *Kultura u pokretu* te podtema *Uloga bibliobusa u provođenju ciljeva Agende 2030*.

Na ovogodišnjem Okruglom stolu s međunarodnim sudjelovanjem, uz domaće predavače, predstaviti će se i zanimljivi predavači s primjerima dobre prakse iz Bosne i Hercegovine, Italije, Mađarske, Njemačke, Slovenije, Srbije i Španjolske što će omogućiti sudionicima razmjene znanja, iskustava, ideja i prakse te moguće stvaranje suradnje i partnerstva.

Naglasit će se kontinuitet djelovanja bibliobusnih službi u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na obljetnice: 50 godina - Gradska knjižnica Rijeka, 40 godina - Gradska knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, 40 godina

- Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec i 10 godina - Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci.

Na Festivalu bibliobusa sudjelovat će bibliobusne službe iz Hrvatske i inozemstva, a omogućit će se i međusobna razmjena tehničkih znanja i iskustava korištenja različitih tipova vozila u bibliobusnoj službi.

U travnju 2018. godine Ministarstvo kulture RH donijelo je *Strateški plan 2019. – 2021.* u koji je uvrstilo i razvoj mreže bibliobusnih službi: „Razvojem mreže bibliobusnih službi narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj omogućilo bi se fleksibilno i ekonomično pružanje knjižničnih usluga svim stanovnicima bez obzira na mjesto stanovanja i udaljenost od stacionarnih knjižnica (otoci, planinski krajevi, prigradska naselja...), a povećanje broja kvalitetnih razvojnih programa u knjižničnoj djelatnosti rezultiralo bi osposobljavanjem djelatnika u knjižnicama za praćenje suvremenih kreativnih i tehnoloških dostignuća u struci.“

Temeljem odluke Hrvatskoga sabora, 13. veljače 2019. donesen je novi *Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* u RH, a Članak 10., stavak 4. kaže sljedeće: „U svrhu osiguranja knjižnične usluge za svako naselje, općine i gradovi dužni su, zajedno sa županijom na čijem su području, osigurati uslugu pokretne knjižnice koja se pruža svim korisnicima koji žive na udaljenim područjima tih općina, gradova i županije, sukladno ovom Zakonu (...)“.

Dakle, i *Strateški plan 2019. – 2021.* Ministarstva kulture kao i *Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti RH* pridaju važnost značenju i razvoju bibliobusne službe u Republici Hrvatskoj, stoga su dobar temelj i podrška osnivanju novih bibliobusnih službi kao i unapređivanju rada postojećih.

Zahvaljujem Gradskoj knjižnici Rijeka, članovima Programskog i organizacijskog odbora 14. okruglog stola o pokretnim knjižnicama u RH, članovima Komisije za pokretne knjižnice bez kojih ne bi bilo moguće organizirati ovaj Okrugli stol te ravnateljima knjižnica koji su omogućili dolazak bibliobusa na Festival.

Nika Čabrić,
predsjednica Komisije za
pokretne knjižnice Hrvatskoga
knjižničarskog društva

The Commission for Mobile Libraries of the Croatian Library Association in cooperation with the Commission for Public Libraries of the Croatian Library Association and Rijeka City Library as the host organizes the 14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries in the Republic of Croatia and the 8th Festival of Croatian Bookmobiles.

At the 43rd General Assembly and Conference of Croatian Library Association in October 2018, on the initiative of the Commission for Mobile Libraries, the date June 9th was declared as the Croatian Bookmobile Day in honour of the day when the first bookmobile in the Republic of Croatia was started in the city of Rijeka in 1969. This year, the Croatian Bookmobile Day will be celebrated for the first time in the city where it all began – the city of Rijeka.

In addition, the City of Rijeka is preparing for the prestigious title of the European Capital of Culture in 2020. Rijeka City Library as host of the Roundtable and the Festival is also included in the preparation.

This year's 14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries in the Republic of Croatia is held under the title "Bookmobile, really?". The main topic is Moving Culture/Culture on the Move and subtopic is The Role of Mobile Library Services in the Pursuit of the Agenda 2030 Goals.

This year's roundtable with international participation, next to lecturers from Croatia, will include interesting lecturers with good practice examples from Bosnia and Herzegovina, Italy, Hungary, Germany, Slovenia, Serbia and Spain, which will enable participants to exchange knowledge, experiences, ideas and practice and to create possible collaboration and partnerships.

The continuity of mobile library services in Croatia will be emphasized with a special focus on the anniversaries: 50 years / Rijeka City Library, 40 years / Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica, 40

years / Nikola Zrinski Library Čakovec and 10 years / Franjo Marković Public Library Križevci.

At the Festival, mobile services from Croatia and guest countries will present their vehicles which will enable mutual exchange of technical knowledge and experience.

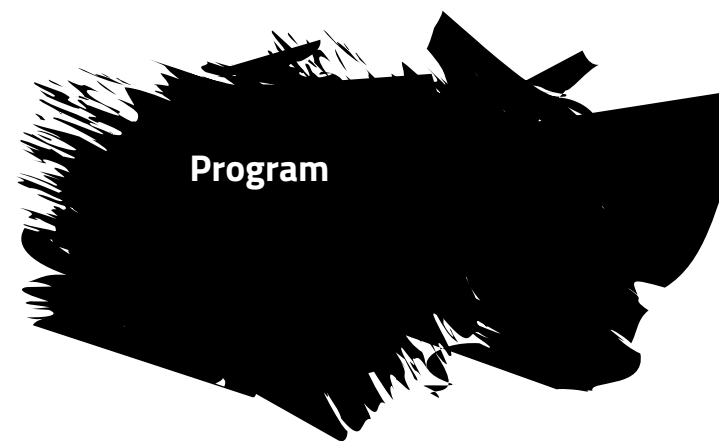
In April 2018, the Ministry of Culture of the Republic of Croatia adopted the Strategic Plan 2019 – 2021, which included the development of library services network, specifically: "The development of mobile library services network in the Republic of Croatia would enable flexible and cost-effective provision of library services to all residents, the place of residence and the distance from the stationary libraries (islands, mountain areas, suburban settlements...) and the increase in the number of quality development programs in library activities will result in training of staff in libraries to monitor contemporary creative and technological achievements in the profession."

Based on the decision of the Croatian Parliament, on February 13, 2019, the new Law on Libraries and Library Activities in the Republic of Croatia was concluded, and Article 10, paragraph 4 states: "For the purpose of providing library services to each settlement, municipalities and cities shall, together with the county area, provide a mobile library service which is provided to all users living in remote areas of these municipalities, cities and counties, in accordance with this Law (...)"

Thus, the Strategic Plan 2019 – 2021 of the Ministry of Culture and the Law on Libraries and Library Activities of the Republic of Croatia emphasize the significance and development of mobile library service in the Republic of Croatia, therefore, they are a good foundation and support for the establishment of new mobile library services, as well as for the improvement of the existing ones.

I would like to thank the Rijeka City Library, the members of the Programme and Organizational Committee of the 14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries in the Republic of Croatia, the 8th Festival of Croatian Bookmobiles, the members of the Commission for Mobile Libraries without whom it would not be possible to organize this Roundtable, and also to all heads of the libraries who supported the arrival of their bookmobiles to participate in the Festival.

Nika Cabric,
President of the Commission for
Mobile Libraries of the Croatian
Library Association

ČETVRTAK, 6. LIPNJA 2019.

18.00 Okupljanje sudionika ispred Hotela Continental (most, pored skulpture J. P. Kamova)

KulTura, tragom knjiga o gradu Rijeci, vođena šetnja gradom
18.00 – na hrvatskom jeziku
19.00 – na engleskom jeziku

19.30 Koktel dobrodošlice, Restoran Gardens, Riva 6

PETAK, 7. LIPNJA 2019.

9.00 – 11.00 Prijava sudionika: GKR - Narodna čitaonica, Korzo 24

9.00 Formiranje kolone bibliobusa, polazak sa Školjića, parkiranje na Trgu 111. brigade HV-a i Trgu 128. brigade HV-a

10.00 Pozdravni govori, otvaranje Festivala i izložbe

10.00 – 13.00 Festival bibliobusa, razgledavanje vozila, grupni posjeti vrtića i škola, popratni program

13.00 – 13.30 Polazak bibliobusa, defile centrom grada, povratak na parkiralište

14.00 - 14.45 Ručak u Restoranu Gardens

Gradska vijećnica, Korzo 16

15.00 – 15.15 Otvaranje Okruglog stola, pozdravni govori

Pozvana izlaganja
Moderatorice: Nika Čabrić, Dina Kraljić

15.15. – 15.45
Roberto Soto Arranz, voditelj Odjela za koordinaciju knjižnica u Pokrajinskom vijeću León, León Španjolska
Španjolski bibliobusi s posebnim osvrtom na bibliobuse u pokrajini León

15.45 – 16.15

Maria Stella Rasetti, ravnateljica
Knjižnice San Giorgio, Pistoia, Italija
Bibliobus: knjižnica iznutra prema van

16.15 – 16.45

Tjaša Mrgole Jukič, predsjednica
Sekcije za pokretne knjižnice pri
Savezu bibliotekarskih društava
Slovenije, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj,
Slovenija
*Gdje smo i kuda idemo - slovenska
bibliobusna služba*

16.45 – 17.15 Stanka

Moderatorice: Iva Grković, Verena
Tibljaš

17.15 – 17.45

Nenad Bakić, IRIM; **Vladimir
Vranješević**, Gradska knjižnica i
čitaonica Vinkovci
STEM revolucija u bibliobusima

17.45 – 18.15

Ljiljana Črnjar, Gradska knjižnica
Rijeka; **Ljiljana Vugrinec**, Knjižnica i
čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
*Bibliobusi – putujuće knjižnice:
hrvatska priča*

18.15 – 18.30

Tamás Miszler, Knjižnica Csorba
Győző, Pečuh, Mađarska
*Podrška socijalnom blagostanju putem
bibliobusa*

18.30 – 19.00 Dodjela plaketa i
zahvalnica

20.00 Večera u Restoranu Gardens

SUBOTA, 8. LIPNJA 2019.

Prijavljena izlaganja
Moderatori: Vladimir Vranješević,
Dunja Holcer

9.00 – 9.15

*Gradska knjižnica Rijeka: 50 godina
bibliobusne službe* (film)

9.15 – 9.30

Žaklina Nikolić, Biblioteka Centra za
kulturu Kladovo, Srbija
*Deset godina suradnje bibliobusnih
službi Srbije i Hrvatske*

9.30 – 9.45

Snežana B. Nenezić, Narodna
biblioteka Kruševac, Srbija
*Mobilna biblioteka u kulturi grada
Kruševca*

9.45 – 10.00

Tatjana Dunović; Aleksandra Rendić,
Narodna i univerzitetska biblioteka
Republike Srpske, Banja Luka, Bosna i
Hercegovina
Bibliobus - pokretna biblioteka

10.00 – 10.15

**Ljiljana Križan; Dina Kraljić; Davor
Šopar**, Knjižnica „Nikola Zrinski“,
Čakovec
*Četrdeset godina kulture u pokretu
Bibliobusne službe Međimurske
županije*

10.15 – 10.30

Željko Mavretić, Gradska knjižnica
„Ivan Goran Kovačić“, Karlovac
*„Knjižnica na plaži“: Bibliokombi
Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“
na Korani*

10.30 – 11.00 Stanka

Moderatorice: Ljiljana Vugrinec, Nada
Radman

11.00 – 11.15

Verena Tibljaš, Gradska knjižnica
Rijeka
Kad bibliobus postane košnica

11.15 – 11.30

Petra Dravinski, Knjižnica i čitaonica
„Fran Galović“ Koprivnica
*Kultura putuje u pokretnoj knjižnici:
„Bibliobus vam dovodi u goste...“*

11.30 – 11.45

Marjana Janeš Žulj, Gradska knjižnica
„Franjo Marković“ Križevci
*10 godina križevačke pokretne
knjižnice*

11.45 – 12.00

Iva Grković, Gradska knjižnica i
čitaonica Vinkovci
*Projekt Virtualna stvarnost (VR) u
Bibliobusu*

12.00 – 12.15

Silvija Perić, Gradska knjižnica i
čitaonica Virovitica
*Knjižnična mreža Virovitičko-podravске
županije: kako dalje?*

12.15 – 12.30

Emilija Pilipović Brković; Tina Mihić,
Gradska knjižnica Zadar
Bibliobus plus

12.30 – 12.45

Nika Čabrić; Tamara Drašković,
Knjižnice grada Zagreba
*Bibliobusna služba u promicanju
Agende UN-a za održivi razvoj*

12.45 – 13.15 Rasprava, zaključci,
završetak skupa

13.30 Ručak u Restoranu Gardens

15.00 Odlazak bibliobusa s
parkirališta Školjić

Program

THURSDAY, JUNE 6TH, 2019

6:00 PM Gathering of participants in front of the Hotel Continental (besides sculpture of J. P. Kamov)

KulTura, guided walk through the city
6:00 PM – in Croatian
7:00 PM – in English

7:30 PM Welcome cocktail at Restaurant Gardens, Riva 6

FRIDAY, JUNE 7TH, 2019

9:00 AM – 11:00 AM Participant's registration at Rijeka City Library, Korzo 24

9:00 AM Forming a bookmobile column, departing from Školjić and parking at 128 brigade HV square and 111 brigade HV square

10:00 AM Opening speeches, opening of the Festival and the Poster Exhibition

10:00 AM – 1:00 PM Festival of Bookmobiles, sightseeing of the vehicles, kindergarten and school-age group visits

1:00 PM – 1:30 PM Departure of bookmobile column from squares, bookmobile parade through the center of Rijeka, back to the parking at Školjić

2:00 PM - 2:45 PM Lunch at Restaurant Gardens

City Hall, Korzo 16

3:00 PM – 3:15 PM Opening speeches, opening of the Roundtable Discussion
Invited lectures

Moderators: Nika Čabrić, Dina Kraljić

3:15 PM – 3:45 PM

Roberto Soto Arranz, head of the Library Coordination Section of the Provincial Council León, Leon, Spain
Spanish Bookmobiles and the Special Case of Bookmobiles System of León

3:45 PM – 4:15 PM

Maria Stella Rasetti, head of San Giorgio Library, Pistoia, Italy
The Librobus: Library Inside Out

4:15 PM - 4:45 PM

Tjaša Mrgole Jukič, president of Mobile library section of Slovenian Library Association, Ivan Potrč Library, Ptuj, Slovenia
Where we are and where we are going: Slovenian mobile library service and purchase of new vehicles

4:45 PM – 5:15 PM Coffee break

Moderators: Iva Grković, Verena Tibljaš

5:15 PM – 5:45 PM

Nenad Bakić, IRIM; **Vladimir Vranješević**, Public Library and Reading Room Vinkovci
STEM Revolution in Mobile Libraries

5:45 PM – 6:15 PM

Ljiljana Črnjar; Rijeka City Library; **Ljiljana Vugrinec**, Fran Galović Public Library Koprivnica
Mobile Libraries: the Croatian Story

6:15 PM – 6:30 PM

Tamás Miszler, Csorba Győző Library Pecs, Hungary
Supporting the Social Welfare by Bookmobiles

6:30 PM – 7:00 PM

Recognition Awards

8:00 PM – Dinner at Restaurant Gardens

SATURDAY, JUNE 8TH, 2019

Lectures

Moderators: **Vladimir Vranješević**, **Dunja Holcer**

9:00 AM – 9:15 AM

Rijeka City Library: 50 years of mobile library service (film)

9:15 AM – 9:30 AM

Žaklina Nikolić, Library Cultural Centre Kladovo, Serbia
Ten Years of Cooperation Between the Bookmobile Services of Serbia and Croatia

9:30 AM – 9:45 AM

Snežana B. Nenezić, Kruševac Public Library, Serbia
Mobile Library in the Cultural Life of the City of Kruševac

9:45 AM – 10:00 AM

Tatjana Dunović; **Aleksandra Rendić**, National and University Library of Republika Srpska, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Bookmobile – a Moving Library

10:00 AM – 10:15 AM

Ljiljana Križan; **Dina Kraljić**; **Davor Šopar**, Nikola Zrinski Library, Čakovec
Forty Years of Culture on the Move by the Mobile Library Service of Međimurje County

10:15 AM – 10:30 AM

Željko Mavretić, Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac
Library on the Beach: Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac
Bibliovan on the Korana

10:30 AM – 11:00 AM Coffee break

Moderators: *Ljiljana Vugrinec, Nada Radman*

11:00 AM – 11:15 PM

Verena Tibljaš, *Rijeka City Library*
When the Bookmobile Becomes a Beehive

11:15 AM – 11:30 AM

Petra Dravinski, *Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica*
Culture Travels in the Mobile Library: The Bookmobile Brings You the Guests...

11:30 AM – 11:45 AM

Marjana Janeš Žulj, *Franjo Marković Public Library Križevci*
Ten Years of Mobile Library in Križevci

11:45 AM – 12:00 AM

Iva Grković, *Public Library and Reading Room Vinkovci*
Project Virtual Reality (VR) in the Bookmobile

12:00 AM – 12:15 PM

Silvija Perić, *Public Library and Reading Room Virovitica*
Virovitica-Podravina County Library Network: How to Proceed?

12:15 PM – 12:30 PM

Emilija Pilipović Brković; Tina Mihić, *Zadar Public Library*
Bookmobile Plus

12:30 PM – 12:45 PM

Nika Čabrić; Tamara Drašković, *Zagreb City Libraries*
Mobile Library Service in Promoting the Goals of the UN Agenda for Sustainable Development

12:45 PM – 1:15 PM

Discussion, conclusions, Closure of the 14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries

1:30 PM *Lunch at Restaurant Gardens*

3:00 PM *Departure from parking Školjić*

14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj

14th Roundtable Discussion on Mobile Libraries in Croatia

SAŽECI

SUMMARIES

Roberto Soto Arranz

sotoarranz@gmail.com

Odjel za koordinaciju knjižnica u Pokrajinskom vijeću León, Leon, Španjolska
Library Coordination Section of the Provincial Council León, Leon, Spain

Španjolski bibliobusi s posebnim osvrtom na bibliobuse u pokrajini Leon

Prvi španjolski bibliobus, pokrenut 1938. godine, usred Španjolskoga građanskog rata, bio je jedinstven projekt namijenjen vojnicima na frontu koji završetkom rata zamire. Projekt se obnavlja 1953. kada se pokretne knjižnice osnivaju u španjolskim glavnim gradovima te bez prestanka djeluju do danas.

Danas je u Španjolskoj 77 bibliobusa s gotovo 11 milijuna korisnika. U autonomnoj pokrajini Kastilji i Leonu koncentrirano ih je 38%, a Madrid s 13 i Barcelona s 10, ističu se kao pokrajine s najvećim brojem bibliobusa.

Više od polovice španjolskih bibliobusa ovisi o pokrajinskim upravama. Velike su razlike u njihovom poslovanju ponajprije uzrokovane posebnostima državnog teritorijalnog ustroja u 17 autonomnih regija od kojih svaka ima svoj zakon o knjižnicama.

Svi španjolski bibliobusi pružaju osnovne usluge narodne knjižnice uz poneke slučajeve specijaliziranih vozila poput školskih bibliobusa u pokrajinama Zamora i Burgos ili hodočasničkoga bibliobusa u Leonu.

Španjolski bibliobusi nositelji su Nacionalne nagrade za promicanje čitanja od 2013. putem Strukovne udruge pokretnih knjižnica (ACLEBIM), jedine takve vrste.

Specifičan je slučaj sustav bibliobusa u pokrajini Leon. Pokrenut 1974., po broju vozila (ukupno šest), danas je treći u Španjolskoj.

Spanish Bookmobiles and the Special Case of Bookmobiles System of León

The first Spanish bookmobile was started in 1938 during the Spanish Civil War as a unique project intended for the soldiers on the front, but it faded away with the war. The project was restarted in 1953 when mobile libraries were founded in the main Spanish cities, continuing their operation until today.

Right now there are 77 bookmobiles in Spain with almost 11 million users. The region of Castilla and León accounts for 38% of them, while Madrid and Barcelona have the greatest number of vehicles, 13 and 11 respectively.

More than a half of Spanish bookmobiles depend on provincial governments. They differ a lot in their operation due to the particular territorial organization of the country, with 17 autonomous regions, each of them having their own law on libraries.

All Spanish bookmobiles provide the basic public library services, with some special cases, like school bookmobiles of Zamora and Burgos, and the pilgrim bookmobile of León.

Spanish bookmobiles received the National Award for the Promotion of Reading in 2013 by the Spanish Professional Bookmobiles Association (ACLEBIM), the only one of this kind.

A specific case is the bookmobiles system of León. Started in 1974, today it is the third in Spain for the number of vehicles, a total of six.

Roberto Soto Arranz

Rođen u Valladolidu (Španjolska) 1965. godine, živi u Leónu. Diplomirao geografiju i povijest te dokumentacijske znanosti.

Trenutačno obnaša dužnost voditelja Odjela za koordinaciju knjižnica u Pokrajinskom vijeću León te je osnivač i predsjednik ACLEBIM-a (Španjolsko udruženje stručnjaka iz područja pokretnih knjižnica). Ostali profesionalni interesi uključuju poučavanje i održavanje predavanja za potrebe različitih kolegija i tečajeva, nacionalnih i internacionalnih, iz područja pokretnih knjižnica.

Born in Valladolid (Spain) in 1965 and currently lives in León. Holds degrees in Geography and History and also in Documentation Studies. Presently, head of the Library Coordination Section of the Provincial Council León and founding president of ACLEBIM (Spanish Professional Bookmobiles Association). Other professional occupations include teaching and lecturing at different courses and forums, both national and international, on the subject of mobile library services.

Maria Stella Rasetti

m.rasetti@comune.pistoia.it
Knjižnica San Giorgio, Pistoia, Italija
San Giorgio Library, Pistoia, Italy

Bibliobus: knjižnica iznutra prema van

Na cestama Pistoie, ljupkoga toskanskoga grada, svakoga tjedna možete sresti bibliobus, odnosno minibus koji prevozi osmero ljudi od njihova doma do knjižnice. U knjižnici ih dočekuje skupina volontera i knjižničara spremnih za jednosatno druženje tijekom kojega će se dohvatiti pokoja knjiga ili film s police, uživati u šalici kave ili čaja u kantini, prelistati pokoji časopis te pročavrljati s ostalim korisnicima. Za mnoge od njih taj posebni sat vremena u knjižnici predstavlja svojevrsan društveni događaj koji pomaže u smanjivanju osjećaja samoće te pruža nadu u bolju budućnost. Radi se o ljudima koji žive sami, na periferiji Pistoie, ne voze i ne mogu hodati do knjižnice. Njihovi najveći neprijatelji su izoliranost i samoća. Knjižnica im može pomoći u procesu integracije u život lokalne zajednice, provođenju kvalitetnog vremena s drugim ljudima, ponuditi dobre knjige te pružiti prostor za razmjenu čitateljskih iskustava. Bibliobus je samo jedna od strategija koju je Knjižnica San Giorgio razvila kako bi postala "društvena knjižnica" - mjesto za svakoga, prostor gdje vlada prijateljsko ozračje i gdje se svakoga prihvaća, ne samo kao korisnika, već i kao čovjeka.

The Librobus: Library Inside Out

Every week, on the roads of Pistoia, a lovely Tuscan town, you can meet the "Librobus", a minibus transferring eight people from their home to the library. In the library, a group of volunteers and librarians are ready to welcome them and spend one hour together: to grab some books and movies from the shelves, to enjoy a cup of tea in the cafeteria, to browse a couple of magazines, to chat with the other users. For many of them this special hour inside the library is the "social event" which nurtures the faith in the future; for all of them it is the way to lessen the burden of solitude. They live alone, on the outskirts of Pistoia, they do not drive anymore and cannot walk to the library: isolation and loneliness are their worst enemies. The library can help them to be part of the local community again, to spend some time with other people, to read a good book and share their reading experience.

The "Librobus" is only one of the strategies worked out by San Giorgio Library to become a "social library": a place for everyone, a people-friendly space where everyone counts, not as a customer, not as a user, but as a human being.

Maria Stella Rasetti

Ravnateljica Knjižnice San Giorgio u Pistoia, gradu srednje veličine smještenom u središtu Toskane, dobitniku titule "Talijanska prijestolnica kulture" 2017. godine. Profesorica knjižničarstva već 10 godina na Sveučilištu u Firenci, autorica 7 stručnih knjiga o socijalnoj ulozi knjižnica te više od 100 eseja u stručnim časopisima o knjižničnom marketingu, socijalnoj ulozi knjižnica, volonterstvu i aktivnom građanstvu u knjižnici. Njezina knjižnica smatra se jednom od inovativnih talijanskih narodnih knjižnica. Zahvaljujući svom inovativnom duhu, posebnoj kombinaciji poduzetništva, društvenog angažmana i originalnosti, Knjižnica San Giorgio odabrana je za talijanskog predstavnika u europskom programu "Public Libraries 2020". Zastupa mišljenje da uspješna knjižnica mora biti stvarana ne samo za korisnike, već uz njihovu pomoć.

Head of San Giorgio Library in Pistoia, a medium size town located in the centre of Tuscany, winner of the prize "Italian Capital of Culture" for the year 2017. Professor of Library and Information Science for 10 years at Florence University, she is the author of 7 professional books on social libraries and more than 100 essays in professional journals on library marketing, social library, volunteers and active citizenship in the library. Her library is one of the most innovative Italian public libraries: thanks to its innovative spirit, a special mix between enterprise, social commitment and relational originality, San Giorgio Library has been chosen to represent Italy in the European program "Public Libraries 2020". She advocates the opinion that a good library must be created not only for the users, but with them.

Tjaša Mrgole Jukič

tjasa.mrgole-jukic@knjiznica-ptuj.si
Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Slovenija
Ivan Potrč Library, Ptuj, Slovenia

GDJE SMO I KUDA IDEMO**Slovenska bibliobusna služba i nabava novih vozila**

U Sloveniji djeluje 12 bibliobusnih službi od kojih je posljednja uspostavljena 2003. godine.

Iako četiri bibliobusa posjećuju čitatelje preko državnih granica, a samo područje Slovenije nije u cijelosti pokriveno, ipak je putujuća knjižnica s prosječno 50 stajališta za općine najvažniji način opskrbe stanovništva knjigama. Radujemo se da ćemo 2020. godine u Savinjskoj pokrajini dobiti novu službu i 13. bibliobus. Činjenica je da zahvaljujući vladinoj politici i sufinanciranju Ministarstva kulture Republike Slovenije, koje pokriva 70% cijene novog bibliobusa, možemo održavati kvalitetnu razinu te službe.

U Sloveniji su dva proizvođača bibliobusa, Fera avto (Primož Kocbek), koji izrađuje bibliobuse na autobusnom podvozju i As Domžale, koji izrađuje bibliobuse na kamionskom podvozju. U vezi s time postoji dvojba koje je rješenje bolje i zašto. U izlaganju ću predstaviti dinamiku nabave novih bibliobusa (svake godine jedan novi bibliobus), probleme i razmišljanja pri opremi bibliobusa, dinamiku i razradu financiranja. Premda imamo mnogo iskustava, još uvijek je puno pitanja, dvojbi i problema. Kako ugraditi električne instalacije i smanjiti uporabu struje (baterije), kako osigurati primjerenu temperaturu u proljetnim i zimskim mjesecima... kakve trebaju biti stepenice, dizalo... Različito gledamo i na raspored prostora. Svi želimo da bibliobus bude mala knjižnica, što znači da mora imati sve što imaju knjižnice: dječji kutak, prostor za pripovijedanje priča, stol za starije, preglednost knjižnične građe... ostaje i dilema o količini građe u bibliobusu.

Nije nevažno i voditi brigu o zaštiti i udobnosti djelatnika – putujućih knjižničara. Na konkretnom ću primjeru predstaviti kako se knjižnica suočava s nabavom, kakvi su zahtjevi Ministarstva u pogledu javne nabave, kako donosimo odluke o tehničkoj opremi, unutarnjoj opremi i vanjskom izgledu bibliobusa. Ispričano ću potkrijepiti fotografijama na primjeru nabave najnovijeg bibliobusa u Sloveniji, koji će u rujnu 2019. dobiti Knjižnica Ivana Potrča u Ptuj.

WHERE WE ARE AND WHERE WE ARE GOING**Slovenian mobile library service and purchase of new vehicles**

We have 12 mobile libraries services in Slovenia and the last one started to work in 2003. Four mobile libraries visit our readers even across the border, but the Slovenian territory is still not completely covered. On average there are 50 stations per mobile library and it is the cheapest way to bring the books to the people in Slovenia. We are happy to announce that Slovenia will receive the 13th mobile library in year 2020.

Owing to the government policy and the co-financing by the Ministry of Culture in Republic of Slovenia for up to 70% of the new mobile library price, we are able to maintain the quality level of our work.

Slovenia has two manufacturers of mobile libraries - Fera avto (Primož Kocbek) and As Domžale. Fera avto rearranges mobile libraries on bus chassis, whereas As Domžale rearranges the truck vehicles. There is a dilemma which is better and why. In the paper I will present the dynamics of purchasing mobile libraries (each year one new bookmobile), problems and solutions in equipping mobile libraries and the dynamics and elaboration of the financial plan.

Although we have experience, there are always a lot of questions, doubts and problems. How to wire electricity and reduce power consumption; how to cool or heat properly; what kind of stairs should there be and should we have a lift for people with special needs?

Each mobile library has its own design and arrangement. Our common goal is that a mobile library is as a miniature library. That means it has to have everything that libraries have: children's area, storytelling area, seniors' area, transparency of library material, etc. There is also doubt about how much material we should carry in mobile libraries.

We also have to provide for the safety and comfort of employees – the mobile librarians.

I will present a specific example how the library copes with the procurement, what regulations the Ministry of Culture has on public procurement, how we choose the technical gear, interior and external design. This will be corroborated by photographs of purchasing the Slovenian latest mobile library, that will be delivered in September 2019 to the Library of Ivan Potrč Ptuj.

Nenad Bakić

nenad.bakic2@gmail.com

Institut za razvoj i inovativnost mladih (IRIM) - Croatian Makers

*Institute for Youth Development and Innovativeness***Vladimir Vranješević**

bibliobus.vsz@gmail.com

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

*Public Library and Reading Room Vinkovci***STEM revolucija u bibliobusima**

Pokret Croatian Makers Instituta za razvoj i inovativnost mladih (IRIM) najveći je izvankurikularni STEM program u EU. Među mnogobrojnim projektima najvažniji su: *Croatian Makers*, robotička liga s više od 600 uključenih škola i drugih ustanova, *STEM revolucija*, u kojoj je uz pomoć najveće *crowdfunding* kampanje u Hrvatskoj donirano preko 25.000 mikroročunala - micro:bit u više od 1000 odgojno-obrazovnih ustanova u Hrvatskoj, te *ProMikro* u kojemu je, u suradnji s MZO, uvedeno programiranje u osnovne škole u Hrvatskoj, opet uz korištenje micro:bita.

U velikoj akciji *STEM revolucija – knjižnice*, IRIM je približio programiranje i druge STEM aktivnosti lokalnim zajednicama doniranjem micro:bitova i druge opreme, kao što su 3D printeri u preko 100 knjižnica u Hrvatskoj, uključivo i sve pokretne knjižnice. Uz pomoć Googleove donacije od 250.000 USD, IRIM sada širi svoju akciju na 170 knjižnica u Hrvatskoj, Srbiji, BiH i na Kosovu i mnoge od njih pretvara u digitalne inovacijske centre.

Donacija udruge IRIM omogućila je proširenje knjižničnih usluga na STEM područja obrazovanja. Ovakve usluge od iznimne su važnosti za pokretne knjižnice koje obilaze područja u kojima gotovo i nema obrazovnih usluga takvog sadržaja. U današnjem vremenu snažnog digitalnog i tehnološkog razvoja važno je pružiti pristup i edukativnom sadržaju poput programiranja, 3D tehnologije printanja, računalnog modeliranja i drugih oblika STEM informiranja, a time i pristup popratnoj literaturi. Budućnost donosi potrebe za novim kompetencijama koje će uskoro postati podrazumijevano znanje novih obrazovanih generacija.

Na primjeru dobre prakse u nastavku izlaganja prikazat će se provođenje aktivnosti knjižničara pokretnih knjižnica kroz održane STEM radionice namijenjene osnovnoškolcima kao i primjer virtualne učionice uz pomoć naočala za virtualnu stvarnost.

STEM Revolution in Mobile Libraries

The Croatian Makers project by the Institute for Youth Development and Innovativeness (Institut za razvoj i inovativnost mladih – IRIM) is the largest non-curricular STEM programme in the EU. Amongst its many projects, the most significant one is the Croatian Makers Robotics League with over 600 schools

taking part, including other institutions, and the STEM revolution, which enabled the donation of over 25.000 micro:bit microcomputers to over 1000 educational institutions in Croatia, with the help of the largest Croatian crowdfunding campaign, as well as ProMikro which, in cooperation with the Ministry of Science and Education, introduced programming into Croatian elementary schools, again using micro:bit.

In the large-scale project “STEM revolution – libraries”, IRIM made programming and other STEM activities more accessible to local communities by donating micro:bits along with other equipment, such as 3D printers in over 100 libraries in Croatia, including all mobile libraries. With the help of the \$250.000 donation from Google, IRIM is now expanding this project to 170 libraries in Croatia, Serbia, Bosnia and Herzegovina, Kosovo, as well as changing many of them into digital innovation centres.

The IRIM donation made it possible to expand librarian services to the STEM fields of education. These services are of extreme importance for mobile libraries which visit areas with almost no educational services of such kind. In today’s time of fast digital and technological progress, it is important to provide access to educational content such as programming, 3D printing technology, computer modelling and other ways to acquire information in STEM fields, followed by access to supplementary literature. The future brings the need for new competencies which will soon become the implied knowledge of newly educated generations.

With an example of good practice, the rest of the presentation will show the implementation of the activities of librarians working in mobile libraries through STEM workshops which were aimed at elementary school as well as an example of a virtual classroom using virtual reality goggles.

Ljiljana Črnjar

ljiljana.crnjar@gkri.hr
 Gradska knjižnica Rijeka
 Rijeka City Library

Ljiljana Vugrinec

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr
 Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
 Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica

Bibliobusi – putujuće knjižnice: hrvatska priča

Autorice u izlaganju daju pregled razvoja, današnjeg stanja, potreba kao i buduće uloge pokretnih knjižnica u knjižničnoj mreži narodnih knjižnica, kako na lokalnoj, tako i na nacionalnoj razini.

Uvodno, polazeći od najstarijih sačuvanih podataka i fotografija, prikazan je tijek razvoja pokretnih knjižnica – bibliobusa, od osnivanja prvih službi s priručnim vozilima, preko pojave namjenskih vozila, među kojima je i prvi bibliobus u tadašnjoj Jugoslaviji, pokrenut upravo u Rijeci prije točno pola stoljeća, 9. lipnja 1969., pa sve do novih suvremenih bibliobusa i današnjih bibliobusnih službi koje se načinom rada i rezultatima mogu usporediti sa sličnim pokretnim knjižnicama u Europi i svijetu.

Središnji dio izlaganja posvećen je pregledu dosadašnjih smjerova i etapa u razvoju putujućih knjižnica - bibliobusa u Hrvatskoj te izazovima koje je pri tome tijekom godina i desetljeća trebalo savladavati kako bi se postigao visok stupanj organiziranosti službi kakav danas poznajemo. A sve to s ciljem što uspješnijeg ostvarivanja misije putujućih knjižnica – osiguravanja dostupnosti literature, informacija, a u novije vrijeme i tehnologije te pristupa kulturnim sadržajima što većem broju potencijalnih korisnika kojima nisu dostupne druge vrste knjižnica. Poseban naglasak bit će i na ulozi Hrvatskoga knjižničarskog društva - Komisije za pokretne knjižnice u pozicioniranju pokretnih knjižnica kao važnog dijela hrvatskoga knjižničkog sustava.

Zaključno, u svjetlu novog *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti*, dan je pregled mogućih strategija i pravaca razvoja pokretnog knjižničarstva u Hrvatskoj. Ovaj specifični i jedan od najdinamičnijih segmenata knjižnične djelatnosti, već u vrlo skoroj budućnosti mogao bi postati i puno važniji nego danas, osobito s obzirom na opadanje broja stanovnika i starenje populacije te promjene u sastavu stanovništva zbog aktualnih migracija, čemu se moraju prilagođavati i knjižnice u pružanju svojih usluga u zajednici.

Mobile Libraries: the Croatian Story

The authors present an overview of the history, current status and needs, as well as possible future development of mobile libraries in the framework of the public library network in Croatia, both locally and nationally.

In the introduction, starting from the oldest preserved data and photographs, the course of the development of mobile libraries is shown since the establishment of the first services with makeshift vehicles, through the emergence of specially produced vehicles, including the first mobile vehicle specially adapted for the library service in Yugoslavia at the time, which was introduced in Rijeka exactly half a century ago, June 9 1969, all through to the new contemporary bookmobiles and today's mobile library services that can be compared to the similar ones in Europe and in the world, according to the way they are organised, including their results.

The central part of the presentation will review the current directions and stages in the development of mobile library services in Croatia which is provided through special vehicles - bookmobiles – and challenges that have to be overcome over the years and decades in order to achieve a high degree of organization of the services we have today. All this with the aim of achieving the goal of more effective mobile libraries – that is, ensuring availability of literature, information and access to cultural content, and more recently, availability of IC technology, in order to reach as many potential library users as possible in the areas where they are not able to use other types of public libraries.

Special emphasis is also on the role of the Croatian Library Association – the Commission for Mobile Libraries in the positioning of mobile libraries as an important part of the Croatian library system.

As a conclusion, in the light of the new Law on Library Activities and Libraries (2019), an overview of possible strategies and directions for mobile librarianship development in Croatia is given. This specific and one of the most dynamic segments of library activity could become even more important in the very near future, particularly in the light of population decline and population aging, as well as population changes due to current migrations, which also set up a new task for the libraries to adapt and update their services for the community.

Tamás Miszler

miszler.tamas@csgyk.hu

Knjižnica Csorba Győző, Pečuh, Mađarska

Csorba Győző Library, Pecs, Hungary

Podrška socijalnom blagostanju putem bibliobusa

Dva bibliobusa Knjižnice Csorba Győző pružaju potrebne informacije i knjižničnu građu ljudima koji žive u većinom nepristupačnim selima okruga Baranya, gdje nije omogućena dostupnost knjižničnih usluga na lokalnoj razini. Oba bibliobusa pridonose raznovrsnosti te upotpunjavanju kulturnog i svakodnevnog života svojih korisnika u različitim područjima, pružajući brojne vrste knjižničnih programa i osiguravajući recentnu literaturu. S obzirom na loše socijalne prilike i izoliranost ovih malih sela (ponekad se radi o djelomičnom ili potpunom nedostatku pristupa internetu, manjku kulturnih programa, itd.), bibliobusi mogu preuzeti funkciju svojevrsnih kulturnih i društvenih platformi. Ne samo da ljudima omogućujemo pristup knjižničnoj građi, već im pružamo i impuls za prijelaz u 21. stoljeće: virtualnu komunikaciju sa zajednicom te pristup globalnom tržištu rada. Sve ove usluge činimo dostupnima svima tako što pružamo besplatan i jednak pristup informacijama i znanju širokom rasponu ljudi. Među našim uslugama nalazi se i pružanje administrativne podrške za pronalaženje posla (izrada CV-a, sastavljanje motivacijskih pisama, upute o načinima korištenja poslovnih portala i sl.) namijenjene mlađim i starijim generacijama za stjecanje novih digitalnih kompetencija. Usluge pokretnih knjižnica mogu biti široko rasprostranjena podrška i svojevrsni korak naprijed za pojedince izolirane od svih spomenutih mogućnosti. Također, posvećeni smo suzbijanju klimatskih promjena na način da primjenjujemo najsuvremenija rješenja za zaštitu okoliša. Upotrebom posebnih tekućina i opreme za filtriranje smanjujemo emisije štetnih tvari u okoliš, s ciljem da naši bibliobusi budu što ekološki prihvatljiviji. Naposljetku, educiramo naše korisnike kako da razviju veću razinu ekološke svijesti, kontinuirano držeći korak s istovrsnim nacionalnim programima.

Supporting the Social Welfare by Bookmobiles

Two bookmobiles of Csorba Győző Library provide the necessary information and library resources to the people mostly in inaccessible villages of the Baranya County where local library service is not available. Both bookmobiles contribute to the diversification and completeness of users' cultural and everyday lives in different fields: by offering many types of library programmes and by providing the latest literature. Considering the lack of job opportunities and isolated situation of this small villages (sometimes partial or total lack of internet access, lack of cohesive cultural programmes) you can also look at bookmobiles as cultural and community scenes. We not only provide library resources to people, but we are also a new entry point into the world of the 21st century: virtual communication and community and the global labour market. We make all these services accessible

to everyone by providing free and equal access to information and knowledge for a wide range of people. Among our services, you can find providing administrative support for job searching (making CVs, writing motivation letters, online job portals, and how to use them) intended for younger and elder generations to learn new digital competences. Mobile library services can be a widespread support and a step forward for those who are isolated from all these possibilities. In addition, we are committed to curbing climate change, so we do this by applying state-of-the-art environmental protection solutions, keeping the ecological footprint of our library buses as low as possible, such as minimizing harmful emissions with special filtering equipment and fluids, as well as educating our users for environmental awareness, constantly keeping up with the national programmes.

Žaklina Nikolić

kulturakld@gmail.com

Biblioteka Centra za kulturu Kladovo, Srbija

*Library Cultural Centre Kladovo, Serbia***Deset godina suradnje bibliobusnih službi Srbije i Hrvatske**

Bibliobus Biblioteke iz Kladova (Srbija) 2019. godine obilježava vrijednu i uspješnu suradnju u razmjeni iskustava ponajviše s Komisijom za pokretne knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Mladi po iskustvu i stažu, bibliotekari iz Kladova s istoka Srbije, po pozivu svojih kolega iz Hrvatske, Slovenije i Mađarske, redovno sudjeluju na strukovnim okupljanjima i festivalima bibliobusa predstavljajući osnovna obilježja rada bibliobusnih službi Srbije.

Uspostavljanje partnerstva, razmjena stručnih iskustava, unapređenje rada, kontinuitet suradnje i divna prijateljstva, rezultat su desetogodišnjih kontakata koji su unaprijedili rad bibliobusnih službi u Kladovu, ali i u Srbiji općenito.

Izlaganje govori o zajedničkim točkama vrijednosti regionalnoga profesionalnog partnerstva koje je donijelo boljitak ponajprije korisnicima bibliobusnih službi, ali i samim bibliotekarima.

Programi, inicijative, projekti, aktivnosti, ideje, problemi i dobrobiti, sve ono što nas spaja u svakodnevnom radu, spojili su nas i u strukovnu snagu pokretnih biblioteka na prostorima bivše Jugoslavije.

Suradnja nije svedena samo na sudjelovanje na festivalu bibliobusa već je svakodnevno prisutna i na obostrano zadovoljstvo unaprijeđuje naše poslovanje. U međuvremenu, broj bibliobusnih službi u Srbiji je povećan i interes za suradnju se polako širi, što otvara nove horizonte.

Ten Years of Cooperation Between the Bookmobile Services of Serbia and Croatia

In 2019 the bookmobile of the Library in Kladovo (Serbia) celebrates the significant and successful cooperation in the exchange of experiences with the Commission for Mobile Libraries of the Croatian Library Association.

On the invitation of their colleagues from Croatia, Slovenia and Hungary, the young librarians from Kladovo from the east of Serbia, regularly participate in professional gatherings and the festival of bookmobiles, presenting the basic characteristics of the Serbian bookmobile services.

Establishing partnerships, the exchange of professional experiences, improvement of work, continuity of cooperation, wonderful friendships are the result of ten years of maintaining contacts, which has improved the work of bookmobile services in Kladovo, as well as in the entire Serbia.

The presentation deals with the common values of the regional professional partnership, which greatly benefited primarily the users of the library services, but also the librarians themselves.

The programmes, initiatives, projects, activities, ideas, problems and benefits, all of the things that bring us together in our everyday work, have merged us into the professional strength of mobile libraries on the territory of the former Yugoslavia.

The cooperation is not limited to participating at the Festival of the Bookmobiles, but it is present daily, enhancing the partnership to our mutual satisfaction.

In the meantime, the number of bookmobile services in Serbia has increased and the interest in cooperation is gradually expanding, which opens up new horizons for cooperation.

Snežana B. Nenezić

snenezic37@gmail.com

Narodna biblioteka Kruševac, Srbija

Public Library Kruševac, Serbia

Mobilna biblioteka u kulturi grada Kruševca

Predmet rada je projekt Narodne biblioteke Kruševac „Biblioteka na kotačima – dostava knjiga“ koji širi spektar usluga Biblioteke i doprema bibliotečno-informacijsku građu u gradska područja koja nemaju stacionirani ogranak.

U cilju veće vidljivosti i prepoznatljivosti, vozilo je brendirano. Projekt podržava ravnomjeran kulturni razvoj na teritoriju grada, jednako pravo svih građana na pristup informacijama i omogućava da knjiga stigne do korisnika. Ujedno, projekt poboljšava kvalitetu života stanovništva izvan grada – informacija i bibliotečno-informacijska građa postaju dostupne svim građanima.

Na ovaj način povećava se broj korisnika usluga Biblioteke i broj pruženih usluga. Prema popisu stanovništva iz 2012. godine, Grad Kruševac ima 131.368 stanovnika i 101 naseljeno mjesto. U gradu Kruševcu živi 58.745 stanovnika, a u naseljenim mjestima općine 70.007 stanovnika. Naselja s više od 1.000 stanovnika, u kojima je prema standardima potreban ogranak, na području grada Kruševca ima 18.

Osnovna usluga koju pruža pokretna biblioteka je posudba knjiga. Osim posudbe knjiga pokretna biblioteka i bibliotekari imaju i ulogu animatora, kod djece i odraslih.

Na osnovu razgovora s osnivačem, službom mjesnih zajednica i upravom škola, odlučeno je da pokretna biblioteka služi prije svega kao potpora obrazovnom procesu i da u pravo vrijeme obilazi područna odjeljenja škola izvan grada u kojima nema školske biblioteke.

Mobilna biblioteka je uskladila kretanje prema školskom kalendaru i tijekom 2017./2018. godine imala je 8 stajališta u školama.

Mobile Library in the Cultural Life of the City of Kruševac

The subject of the paper is the project of the Kruševac Public Library: “Library on wheels – book delivery service”, which expands the range of library services and delivers library-information resources to city areas without a stationary branch. In order to increase its visibility and recognition, the vehicle is branded. The project supports a balanced cultural development in the city area and the equal right to information and book access for all citizens. At the same time, the project improves the quality of life for the population outside of the city area – information access and availability of library materials to all citizens.

With this service, we increase the number of library users and the number of services provided by the library.

According to the 2012 population census, Kruševac has 131,368 inhabitants and 101 inhabited settlements. In the Kruševac city area, there are 58,745 inhabitants,

while in the populated municipality area there are 70,007 inhabitants. Kruševac has 18 settlements in the city area with more than 1,000 inhabitants, where a library branch is required according to the standards.

The basic service provided by the mobile library is book lending. In addition to that, mobile libraries and their librarians have an active role as animators for children and adults.

Based on the agreement with the founder, the local community service and school administrations, it was decided that the mobile library serves primarily as a support to the educational process and that it visits school districts without a library outside of the city at the convenient time.

The mobile library coordinated its service according to the school calendar and during the 2017/2018 period, it had 8 school stops.

Tatjana Dunović

tatjana.dunovic@nub.rs

Aleksandra Rendić

aleksandra.rendic@nub.rs

Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Banja Luka, Bosna i Hercegovina

National and University Library of Republika Srpska, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

Bibliobus - pokretna biblioteka

Bibliobus je rezultat suradnje između gradova Banje Luke i Kopra, Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske i Osrednje knjižnice „Srečka Vilharja“, suradnje ljudi koji su se udružili ulažući svu svoju energiju, znanje i mudrost, za dobrobit svih nas.

Za ovu vrijednu donaciju posebno je važna suradnja s Udruženjem Slovenaca Republike Srpske „Triglav“. Zahvaljujući njihovom angažiranom radu i Udruženju koje okuplja Slovence u Republici Srpskoj, direktor Knjižnice iz Kopra, njegovi suradnici i rukovodstvo grada Kopra, odlučili su da bibliobus dođe u Banju Luku. Na taj način bibliobus će svoje usluge pružati, ne samo Slovencima i njihovim potomcima koji žive u Republici Srpskoj, već i velikom broju naših sugrađana koji se na ovaj način mogu upoznati sa slovenskim jezikom, kulturom i običajima.

Mnoga udruženja iz Slovenije podržala su ovu ideju i organizirala prikupljanje knjiga na slovenskom jeziku.

Bibliobus će građanima osigurati publikacije koje će zadovoljiti njihove potrebe u pogledu obrazovanja, informiranja i osobnog razvitka, kao i za razonodu i slobodno vrijeme.

Kapacitet bibliobusa je oko 6.000 knjižničnih jedinica.

Bibliobus ima pristup internetu i odgovarajuću računalnu opremu, a uspostavljena je automatizirana posudba građe, kao i svi ostali servisi koji su dostupni korisnicima u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Republike Srpske.

Bibliobus radi u jednoj smjeni, a posadu bibliobusa, pored vozača, čine još dva bibliotekara, koji su obučeni za rad u bibliobusu.

Bibliobus, za sada, ima 14 stajališta, raspoređenih po naseljima čijim stanovnicima bibliotečne usluge nisu dostupne u njihovom mjestu stanovanja.

U bibliobusu su planirane kreativne radionice za djecu i mlade te promocije i druge kulturne manifestacije za građane.

Bookmobile – a Moving Library

The bookmobile is the result of cooperation between the cities of Banja Luka and Kopar, between the National and University Library of Republika Srpska i Biblioteca Centrale Srečko Vilhar, the cooperation of people who joined together putting forth all their energy, knowledge and wisdom for the benefit of all of us.

The cooperation with the Society of Slovenians in the Republika Srpska "Triglav" is

especially important for this worthy donation. Owing to their concentrated effort and thanks to the Society which gathers Slovenians in the Republika Srpska, the director of the National Library of Kopar, his associates and city authorities decided to bring the bookmobile to Banja Luka. Thus the bookmobile will not offer its services just to the Slovenians and their descendants who live in the Republika Srpska, but to a large number of our own citizens who can use this opportunity to get to know the Slovenian language, culture and traditions.

A lot of societies in Slovenia have supported this idea and have organized the gathering of books in the Slovenian language.

The bookmobile will provide citizens with publications that will satisfy their needs in the sense of education, information and personal growth, as well as for entertainment and leisure.

The capacity of the bookmobile is around 6,000 library units.

The bookmobile has access to wi-fi and appropriate computer equipment and has been equipped with the automatic resource borrowing, as well as all other services available to the users in the National and University Library of Republika Srpska.

The bookmobile works in one shift, and the crew consists of the driver and two librarians, who are trained to work in the bookmobile.

For the time being, the bookmobile has 14 stops, spread over settlements where library services are not available to the inhabitants.

The bookmobile is planned to be the place for organizing a lot of creative workshops for children and young people, as well as promotions and other cultural manifestations for the citizens.

Ljiljana Križan

ravnatelj@kcc.hr

Dina Kraljić

maticna@kcc.hr

Davor Šopar

dsopar13@yahoo.com

Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec

Nikola Zrinski Library Čakovec

Četrdeset godina kulture u pokretu Bibliobusne službe Međimurske županije

Premda počeci bibliobusne službe u Međimurskoj županiji sežu još u 1958. godinu, prvo namjensko vozilo pokretne knjižnice počelo je s radom u listopadu 1979. godine. Danas služba ima 1.880 članova na 32 stajališta u manjim seoskim sredinama udaljenim od stacionarnih knjižnica. Kroz posudbu knjižnične građe te kulturne i animacijske programe za korisnike različitih životnih dobi, smanjuje se problem njihove društvene isključenosti.

Bibliobusna služba provodi **3 stalna programa u suradnji s partnerima**: dječjim vrtićima i osnovnim školama Međimurske županije, KUD-om Mura iz Murskog Središća, Maticom umirovljenika Međimurske županije i Knjižnicom „Nikola Zrinski“ Čakovec. Programi se provode uz podršku Međimurske županije i Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Međimurska županija nositelj je **projekta IMPULS za 54+**, UP.02.1.1.03.0055, koji se provodi od 2018. godine u suradnji s partnerima. Riječ je o projektu čije aktivnosti omogućuju socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine koje žive u geografski izoliranim i depriviranim mjestima na području Međimurske županije.

Program poticanja čitanja za roditelje i djecu predškolskoga uzrasta, putujuća „**Vrećica pričalica**“, provodi se kontinuirano od 2015. godine. Podrška je roditeljima na putu razvoja sposobnosti za nošenje s izazovima suvremenog roditeljstva te je poticaj za zajedničko čitanje djetetu u obitelji. Također je velika podrška u razvoju predčitalačkih vještina predškolskoj djeci romske nacionalne manjine.

„**Guglanje za mudrice**“, program koji se provodi od 2013. godine, namijenjen je tinejdžerima s ciljem da ih potakne na selektivno pretraživanje informacija na mreži, samostalno, mudrije *surfanje* ili da ih potakne da se obrate knjižničarima za pomoć.

Forty Years of Culture on the Move by the Mobile Library Service of Međimurje County

Although the beginnings of mobile library service of Međimurje County date back to 1958, the first vehicle of the mobile library was set up in October 1979. Today, the service has 1,880 members at 32 stations in smaller rural areas distant from

the stationary libraries. Through borrowing the library resources and cultural and animation programmes for the users of different ages, it reduces the problem of their social exclusion.

*Our mobile library has **three permanent programmes** for its users that are provided in cooperation with partners: kindergartens and elementary schools of Međimurje County, Cultural and Artistic Association Mura from Mursko Središće, Međimurje County Centre for Pensioners and the Library “Nikola Zrinski” Čakovec. The programmes are realized with the support of the Međimurje County and the Croatian Ministry of Culture.*

*The Međimurje County is the holder of the **IMPULS project for 54+**, UP.02.1.1.03.0055, implemented since 2018 in cooperation with the partners. It is a project whose activities enable the social inclusion of persons over 54 who live in geographically isolated and deprived places in the Međimurje County.*

*The “**Story Telling Bag**” programme for parents and preschool children has been conducted continuously since 2015. Its goal is to provide support in contemporary parenting and to initiate everyday reading activities inside the family. It also provides great support in developing preschool skills for preschool children of the Romani national minority.*

*“**Googling for Smarty-Pants**”, a programme implemented since 2013, is intended to educate and encourage teenagers to selectively and critically search for information online and to encourage them to ask librarians for help if needed.*

Željko Mavretić

zeljko@gkka.hr, kabibliobus@gkka.hr
 Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac
Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac

„Knjižnica na plaži“: Bibliokombi Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ na Korani

Bibliobusna služba Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac nastavlja tradiciju prve pokretne knjižnice u Hrvatskoj koja je počela s radom 1911. godine kada su se knjige do čitatelja dovozile u sanducima kočijom. Danas raspoložemo s dva moderno opremljena vozila, bibliobusom i bibliokombijem, kojima obilazimo naselja i škole na području Karlovačke županije i na taj način omogućujemo stanovnicima udaljenih mjesta redovno korištenje knjižničnih usluga (posudbenih, informacijskih, kulturno-animacijskih i dr.). Bibliobusna služba u četrnaestodnevnom intervalima, po točno utvrđenom rasporedu, obilazi ukupno 72 stajališta u Karlovačkoj županiji.

Terensko vozilo - bibliokombi nabavljeno je 2014. godine u sklopu projekta MOBILLL: Usluge pokretne knjižnice za cjeloživotno učenje u ruralnim sredinama Karlovačke županije i Unsko-sanskoga kantona, koji je proveden u suradnji s projektnim partnerom – Javnom ustanovom Univerzitetska i kantonalna biblioteka Bihać (BiH). Projekt je bio financiran sredstvima EU iz IPA programa Prekogranična suradnja Hrvatska – Bosna i Hercegovina.

Bibliokombi posljednje tri godine uspješno organizira akciju pod nazivom „Knjižnica na plaži“ tijekom srpnja i kolovoza na karlovačkom kupalištu na Korani, popularno zvanom Foginovo kupalište. Korisnici ne trebaju birati između odlazaka u knjižnicu i odlazaka na kupanje jer pokretna knjižnica knjige donosi na plažu dva puta tjedno s terminima u prijepodnevnim i poslijepodnevnim satima. Svi članovi mogu slobodno vratiti i posuditi knjige, a oni koji nisu učlanjeni, mogu se besplatno učlaniti. Foginovo kupalište, prvo registrirano riječno kupalište u Hrvatskoj i kupalište koje nosi titulu najuređenijeg kupališta kontinentalne Hrvatske po odabiru Hrvatske turističke zajednice, tako je dobilo još jedan sadržaj. Akcija „Knjižnica na plaži“ pod motom „Vrati, posudi, besplatno se učlani“ zabilježila je velik interes korisnika.

Library on the Beach: Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac Bibliovan on the Korana

Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac Bookmobile Service cherishes the tradition of the first mobile library in Croatia, which commenced its activity back in 1911 when books used to be carried to readers by means of a carriage. Today we have two modern, well equipped vehicles – a bookmobile and a book van – to reach distant places and schools in the Karlovac region, in order to enable their inhabitants (mostly students) regular access to library services (book lending, information, cultural animation etc.). Our bookmobile service calls at 72 stop points

in the Karlovac County in regular two-week intervals, following a strict schedule. The land vehicle, book van, was acquired in 2014, in the framework of the MOBILLL project: Mobile library service for lifelong learning in rural communities of Karlovac County and Una-Sana Canton, carried out in co-operation with the University and Cantonal Library of Bihać (B&H), financially supported by the EU (IPA programme for trans-border co-operation Croatia/Bosnia-Herzegovina).

During July and August, as a part of the bookmobile service, we organise an action called “Library on the Beach”: for three years now our van comes to the popular Foginovo beach on the bank of the Korana river, twice a week, both in the morning and afternoon hours – to bring books to readers, i.e. enable them to lend or return them, as well as apply for free membership. The Foginovo beach – the first registered river swimming and sunbathing facility in Croatia and the best equipped in the continental part of the country, according to the recommendation of the Croatian Tourist Board – has been enriched with a new lend-return-enlist service, warmly welcomed by users.

Verena Tibljaš

verena.tibljaskri.hr
 Gradska knjižnica Rijeka
 Rijeka City Library

Kad bibliobus postane košnica

„Možda je bibliobus zastario koncept koji nema više razloga stajati na ulicama našeg grada...“, „Rijeka ima knjižnične ogranke, a i mali smo grad, za pola sata s bilo kojeg kraja si na Korzu, ima li smisla taj bibliobus?“, „Članarina samo 10 kuna, ali izgleda da to Riječanima nije zanimljivo...“ – takva i slična razmišljanja dovela su Gradski bibliobus na pragu 50. obljetnice do pitanja „biti ili ne biti?“. No odmah potom i u dvorišta dvadesetak novih dječjih vrtića. Jer dobro znamo – čitatelj se odgaja od najranije dobi!

Radost iščekivanja i žamor uzbuđenja, tisuće posuđenih slikovnica, stripova i dječjih stručnih knjiga, pitanja poput „Imaš neku ozbiljnu knjigu?“, „Gdje stoje strašne knjige?“, vratili su malom ljepotanu smisao i radost jutarnjeg izlaska na teren. Šareni bibliobus dočekuje se pljeskom, cikom i poklicima: „Bibliobus! Bibliobus!“. U vrtićkim obiteljskim radionicama izrađuju se personalizirane bibliotorbe, bibliobusni knjižničari postaju likovi ručno izrađenih memori igara, po vrtićima niču bibliobusni kutci za čitanje – ponegdje i s pravim kotačima. Prijam sličan onom koji je njegova prethodnika prije pola stoljeća i učinio atrakcijom na ovim prostorima. Možda odraslim Riječanima bibliobus možda više nije „in“, ali pitajte najmlađe čemu služi bibliobus!

When the Bookmobile Becomes a Beehive

At the doorstep of its 50th anniversary, the city bookmobile is faced with some of the following opinions: "Maybe the bookmobile is an outdated concept and has no reason to exist anymore on the streets of our town...", "Rijeka has many library branches and it is a small town - half an hour from anywhere and you are at Korzo - does having a bookmobile make any sense?", "The membership is just 10 kunas but it seems like the citizens of Rijeka are not interested...". Therefore, the question arises: "To be, or not to be?". Regardless of that, the bookmobile has found its place in the backyard of about twenty new kindergartens. As we all know well – readers are raised from the earliest age!

The children's excitement and joy of anticipation, thousands of borrowed picture books, comics and children's nonfiction books, questions such as: "Do you have any 'serious' books?", "Where can I find some scary books?"... All that, and much more, has given our little "Beauty on Wheels" a sense of purpose and joy for the morning departure to the field. When the colourful bookmobile arrives, you can hear the sound of children's applause and joyful cheering: "Bookmobile! Bookmobile!". Personalized "bookmobile bags" are handmade in the kindergarten family workshops, bookmobile librarians are becoming the characters of handmade memory games, "bookmobile reading corners" are formed in kindergartens across

Rijeka (somewhere even with authentic wheels). It is a reception similar to that of its predecessor half a century ago, which made it a genuine attraction in these parts. The adults in Rijeka may not find the bookmobile to be "hip" any more, but if you ask the youngest ones – they would surely disagree!

Petra Dravinski

petra@knjiznica-koprivnica.hr

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

*Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica***Kultura putuje u pokretnoj knjižnici: „Bibliobus vam dovodi u goste...“**

Bibliobus Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ u posljednjih 40 godina dovodi kulturne sadržaje na 50 stajališta u svojoj mreži, točnije 40 stajališta u 33 naselja na području 17 općina na koprivničkom i đurđevačkom području Koprivničko-križevačke županije te 10 stajališta u 6 naselja u gradu Koprivnici, odnosno u njegovim rubnim naseljima. Prije 10 godina, Bibliobusna služba pokrenula je program „Bibliobus vam dovodi u goste...“ koji je namijenjen svim korisnicima bibliobusa na području spomenutih općina, a putem kojega im se dovode književni susreti, kazališne predstave i igrokazi u mjesto njihova stanovanja. Svake godine održe se okvirno 4 programa, a općine se izmjenjuju u redoslijedu održavanja kako bi svi bili jednako zastupljeni. Do sada se održalo 35 programa, književnih susreta, kazališnih predstava i igrokaza, s više od 3000 posjetitelja. U njima su dosad uživala djeca predškolskog uzrasta, osnovnoškolci i odrasli korisnici. Među gostima koje je bibliobus doveo svojim korisnicima našli su se Mladen Kušec, Pavao Pavličić, Hrvoje Petrić, Željka Horvat Vukelja, Sanja Polak, Nikolina Manojlović Vračar i brojni drugi, a gostovale su kazališne predstave „Sijač sreće“ u izvedbi glumca Dubravka Sidora, „Pavao i njegov glavao“ u izvedbi Hrvoja Zalara te igrokaz „Kako misli jure jednog malog Jure“ Nikoline Manojlović Vračar.

Ovakvim programom bibliobus omogućuje da kultura doputuje do malih ruralnih sredina te da nakratko pruži kvalitetan sadržaj stanovnicima u sredinama koje su udaljene od matične knjižnice i grada zbog čega ne mogu često posjećivati kulturna događanja. Isto tako, stanovnicima se obogaćuje život kulturno – umjetničkim sadržajima, a najvažnije je da se stvara navika uživanja kulture od najranije dobi.

Culture travels in the mobile library: Bookmobile brings you the guests...

Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica bookmobile for the past 40 years provides cultural contents for the inhabitants of the Koprivnica – Križevci county. 10 years ago, a mobile library service started a program „Bibliobus brings you the guests...“ which is intended for all mobile library users of the mentioned county, through which literary encounters, theatrical performances, and plays take place in their place of residence. Each year, the mobile library holds four programs, and municipalities in Koprivnica – Križevci County are exchanged in order to gain full cover-up of the area, and everyone can be involved into the program. So far, 35 programs have been held with more than 3000 visitors to literary encounters,

theatrical performances, and plays. Up till now, children of preschool age, primary school students and adult users have been enjoying them. Among the guests that the library has brought to its users were Mladen Kušec, Pavao Pavličić, Hrvoje Petrić, Željka Horvat Vukelja, Sanja Polak, Nikolina Manojlović Vračar and many others. They have seen theatrical performances „Sijač sreće“ performed by actor Dubravko Sidor, „Pavao i njegov glavao“ performed by Hrvoje Zalar and the play „Kako misli jure jednog malog Jure“ by Nikolina Manojlović Vračar. With this kind of program, the library allows culture to reach small rural areas, and shortly provide quality content to residents in areas that live far away from the city library and urban area, and for this reason, can not often visit cultural events. Likewise, these people are enriched with cultural and artistic contents, and most important thing is that the mobile library creates the habit of enjoying culture from the earliest age.

Marjana Janeš-Žulj

knjiznica-križevci@kc.t-com.hr

Igor Kuzmić

bibliobus.kz@gmail.com

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

*Franjo Marković Public Library Križevci***10 godina križevačke pokretne knjižnice**

Prije 10 godina pokrenuli smo bibliobusnu službu u Križevcima kao najmlađu pokretnu knjižnicu u Hrvatskoj, kojom pokrivamo ruralno - brdsko planinsko područje Kalničkog prigorja Koprivničko-križevačke županije u 3 općine, 99 naselja s oko 10.000 stanovnika. U malim općinama i njihovim raštrkanim naseljima s malim brojem stanovnika i skromnim financijskim mogućnostima koje često ovise gotovo isključivo o dohotku od poljoprivrede, nije realno planirati niti očekivati otvaranje stacioniranih knjižnica. Upravo zato potrebno je i dalje razvijati službu pokretne knjižnice koja na najracionalniji način, a istovremeno na visoko stručnoj i profesionalnoj razini zadovoljava osnovne potrebe stanovnika za knjižničnom uslugom. Malim bibliobusom (kombi vozilom), jedan zaposlenik, koji je i vozač i knjižničar, obilazi 34 stajališta najčešće pored osnovnih i područnih škola, domova za starije i vrtića ili pored malih škola. Uz to, bibliobus dolazi do kućnog praga osoba s invaliditetom i slabije pokretnih, bolesnih i starijih osoba, donosi zvučne knjige slijepim i slabovidnim osobama koje žive na selu i nemaju načina ni mogućnosti da same dođu u grad u potrazi za kulturnim i obrazovnim sadržajima koji će im olakšati i unaprijediti život i svakidašnjicu. Naša bibliobusna služba sa svojim fondom knjiga, stalnim korisnicima i stajalištima pokazala se kao važan i neizostavan dio svakodnevnog života u ovom prometno izoliranom, pretežno poljoprivrednom kraju. U izlaganju ćemo se osvrnuti na rezultate desetogodišnjega rada, ulogu bibliobusa u provođenju UN-ove Agende 2030 i planove za budućnost.

Ten Years of Mobile Library in Križevci

We started the mobile library service in Križevci ten years ago as the most recent mobile library in Croatia, covering the rural and mountain area of the mount Kalnik region within the Koprivnica-Križevci County in 3 municipalities, 99 settlements including about 10 000 inhabitants. In small municipalities like these and their widely scattered settlements, with a small number of inhabitants with modest financial background, often depending on agricultural income, it is not realistic to plan or expect the opening of stationary libraries. That is why it is of utmost importance to further develop the mobile library service and at the same time, at a highly professional level, meet the basic needs of the inhabitants for the library service. With a small library van, an employee, who is both a driver and a librarian, visits 34 locations most often near primary schools and their branch schools, seniors homes or nursery schools. Furthermore, the mobile library visits the people

with disabilities and mobility impaired persons, the sick and elderly people, offering audio books for the blind and partially-sighted people living in villages and having no way of getting to the town to attend cultural and educational events which would help them to improve their everyday life. Our library service with its library fund, permanent users and widely spread location stops, has proven to be an important and indispensable part of everyday life in this isolated, predominantly agricultural area. In the presentation we will refer to the results of our ten-year work, the role of the mobile library van in implementing the UN Agenda 2030 and our plans for the future.

Iva Grković

iva@gkvk.hr

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

*Public Library and Reading Room Vinkovci***Projekt *Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu***

Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu je razvojni projekt koji, kao novu uslugu, pokretna knjižnica Vukovarsko-srijemske županije nudi osnovnoškolcima kojom, kroz igru, na zanimljiv i inovativan način uče o Županiji. *Virtualna stvarnost u Bibliobusu* je projekt Vukovarsko-srijemske županije koji je Županija u suradnji s matičnom, Gradskom knjižnicom i čitaonicom Vinkovci, prijavila Ministarstvu kulture na Poziv javnih potreba u kulturi. Projekt je sufinanciran sredstvima Vukovarsko-srijemske županije i Ministarstva kulture RH.

Za provedbu Projekta važna je edukativno-zabavna aplikacija koja se pokreće putem pametnog telefona te uz pomoć VR uređaja prikazuje i simulira virtualni svijet u korisnikovom vidnom polju. Izradu edukativno-zabavne aplikacije izradila je tvrtka Culex d.o.o. iz Osijeka u suradnji s knjižničarima GKVK-a koji su pripremili sadržaje potrebne za aplikaciju koji prate nastavni program. VR tehnologija u ovom projektu simulira zavičajne sadržaje Vukovarsko-srijemske županije koji su prilagođeni učenicima nižih razreda osnovnih škola. *U Virtualnom svijetu* npr. Lavoslav Ružička iskače iz epruvete i kaže: „Kemičar sam. Rođen sam u Vukovaru 13. rujna 1887. godine. Za istraživanje iz kemije dobio sam 1939. godine Nobelovu nagradu za kemiju.“, itd.

Uz izradu i kupnju aplikacije nabavljeno je 20 VR headset uređaja i 20 pametnih telefona. Aplikacija je instalirana na pametne telefone koji se umeću u headset uređaj te pokretanjem aplikacije i gledanjem kroz uređaj učenici ulaze u virtualni svijet.

Projekt se realizira kroz suradnju knjižničara s učiteljima razredne nastave i osnovnoškolskim knjižničarima. Na taj način omogućeno je međupredmetno povezivanje nastavnih sadržaja različitih nastavnih područja s knjižničnim uslugama za djecu što učenicima omogućuje usvajanje znanja na njima vrlo zanimljiv i nov način.

Project *Virtual Reality (VR) in the Bookmobile*

The Virtual Reality (VR) in the Bookmobile *is a development project offered as a new service by the Vukovar-Srijem County Mobile Library to primary school children learning about the Vukovar-Srijem County through games in an interesting and innovative way. The Virtual Reality in the Bookmobile is a project of the Vukovar-Srijem County, which the County, in cooperation with the City Library and Reading Room Vinkovci, submitted to the Ministry of Culture at the Call of Public Needs in Culture. The project is co-financed by the funds of the Vukovar-Srijem County and the Ministry of Culture of the Republic of Croatia.*

The implementation of the Project requires an important educational and

entertainment application powered by a smartphone, which with the help of VR device, simulates the virtual world in the user's field of vision. The educational-entertainment applications were created by the company Culex d.o.o. from Osijek in cooperation with City Library librarians who have prepared the contents for the application that accompany the curriculum. The VR technology in this project simulates native content of the Vukovar-Srijem County, adapted to lower primary school students. In the virtual world, for example, Lavoslav Ružička comes out of the tube and says: "I'm a chemist. I was born in Vukovar on September 13, 1887. I was awarded the Nobel Prize for Chemistry in 1939" etc.

Besides the design and purchase of the app, 20 VR headset devices and 20 smartphones were purchased. The application is installed on smartphones plugged into the headset device and by running the app and watching through the device, the students enter the virtual world.

The project is realized through the collaboration of librarians with classroom teachers and elementary school librarians. This enables the inter-curricular connection of various areas from different subjects with library services for children, which enable students to acquire knowledge in a very interesting and new way.

Silvija Perić

silvija@knjiznicavirovitica.hr
 Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica
Public Library and Reading Room Virovitica

Knjižnična mreža Virovitičko-podravske županije: kako dalje?

Izlaganjem će se predstaviti stanje i potrebe Virovitičko-podravske županije za pokretnom knjižnicom kao najracionalnijim rješenjem za razvoj knjižnične mreže. Naime, Virovitičko-podravska županija prostire se na površini od 2.021 km², a prema posljednjem popisu stanovništva, iz 2011. godine, Županija ima 84.836 stanovnika. U svom sastavu ima 188 naselja, od kojih 3 grada i 13 općina. Mrežu knjižnica Virovitičko-podravske županije čini pet narodnih knjižnica i dvadeset i šest školskih. Samo je 7,5% stanovništva VPŽ učlanjeno u narodne knjižnice. Ostaje 11 općina koje nemaju pristup nikakvim knjižničnim uslugama, a prema novom *Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* čl.10., to bi se trebalo osigurati pokretnim knjižnicama. Isto tako, upravo pokretne knjižnice mogu pridonijeti ostvarivanju ciljeva UN-ove Agende 2030 jer će se u knjižnične aktivnosti uključiti korisnici koji žive u ruralnim područjima, teško dostupnima, zatim korisnici koji su u nepovoljnom položaju i sl. Nabavom bibliokombija za područje VPŽ ostvario bi se cilj jednake dostupnosti informacija svim građanima, zatim dostupnosti znanja, zabave, razvoja kulture čitanja i stvaranja čitateljskih navika korisnika.

Virovitica-Podravina County Library Network: How to Proceed?

The presentation will demonstrate the state and needs of the Virovitica-Podravina County for a mobile library as the most rational solution in the development of the library network.

Namely, Virovitica-Podravina County covers a total area of 2,021 km², and according to the latest census of 2011, the County has 84836 inhabitants. It consists of 188 settlements, including 3 cities and 13 municipalities. The Virovitica-Podravina County Library Network consists of five public libraries and twenty-six school libraries. Only 7.5% of the County's population are members of the public library. There are still 11 municipalities that do not have access to any library services and according to the new Law on Library Activities and Libraries, Article 10, this should be provided by mobile libraries. Furthermore, mobile libraries can contribute to the achievement of the UN Agenda 2030 goals, as users living in rural areas difficult to reach, as well as disadvantaged users will be included in library activities. By acquiring the bookmobile, the County would achieve its goal: equal access to information, knowledge, entertainment, the promotion of a reading culture and the cultivation of a lifetime reading habit for all its citizens.

Emilija Pilipović Brković

emilija@gkzd.hr
Tina Mihić
 tina.mihic@gkzd.hr
 Gradska knjižnica Zadar
Zadar Public Library

Bibliobus plus

Bibliobusna služba igra važnu ulogu u omogućavanju jednakog pristupa znanju, informacijama i kulturi tako što osigurava korištenje usluga narodne knjižnice za sve stanovnike Županije. Kao nositelj kulture u pokretu, Bibliobusna služba Gradske knjižnice Zadar organizira razne programe koji pridonose kulturnom razvoju društva i koji su iz godine u godinu sve posjećeniji. Programi su usmjereni poticanju čitanja od rane dobi (čitanje priče uz kreativan rad), osvješćivanju važnosti kulturne baštine i nasljeđa u zavičaju i šire (učenje o glagoljici i upoznavanje djece s manje poznatim kulturnim sadržajem Županije), tehnološkom opismenjavanju (radionice programiranja micro:bitova) i održivom razvoju (poticanje jednakosti, učenje o važnosti očuvanja okoliša), a radionice su često uklopljene u gradske, županijske i međunarodne manifestacije (Zadar čita, Mjesec hrvatske knjige, Tjedan Europe, Međunarodni dan materinjeg jezika, Svjetski dan pripovijedanja). Pritom Knjižnica uspješno surađuje s lokalnom zajednicom i drugim kulturnim i obrazovnim ustanovama. Radionice su većinom usmjerene na djecu, s obzirom na to da su ona najbrojnija skupina korisnika, ali se ne zanemaruju ni odrasli korisnici (predavanja i tribine). Navedene radionice podudaraju se s ciljevima Agende 2030: Kvalitetno obrazovanje; Smanjenje nejednakosti; Održivi gradovi i održive zajednice; Život ispod vode i Partnerstvo za ciljeve. Održane aktivnosti utječu i na povećanje broja korisnika te interes i potreba za otvaranjem novih stajališta i dalje postoji.

Bookmobile Plus

The mobile library plays an important role in providing equal possibilities to access knowledge, information and culture for all, by ensuring the use of public library services to all citizens of the whole county. As it is the main source for mobile culture, the Mobile Library of Zadar Public Library organizes different programmes of cultural development, which are becoming more attended every year. The programmes are intended to encourage reading from birth (story reading and creative work), to raise awareness of the importance of cultural heritage in the homeland and wider (learning about glagoljica, the Croatian glagolitic script) and teaching children about less known cultural heritage of the Zadar County, to achieve information technology literacy (programming micro:bits) and sustainable development (learning about equality or about the importance of preserving the nature). All the programmes are often a part of local, national or international manifestations (Zadar Reads, The Month of Croatian Book, The European Week,

International Mother Language Day, The World Storytelling Day). In achieving its goal, the Zadar Public Library successfully cooperates with the local community and other cultural and educational institutions. The activities are mainly focused on children, since they are the largest group of users in the Mobile Library, but adults are also a part of our educational programmes (with lectures and seminars). These programmes suit the goals of the Agenda 2030: Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all; Reduce inequality within and among countries; Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable; Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development; Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development. All of these activities have a positive effect (among others, the increase the number of our library users) and the will and need for opening more bus stations all over the Zadar County still stands.

Nika Čabrić

nika.cabric@kgz.hr

Tamara Drašković

tamara.draskovic@kgz.hr

Knjižnice grada Zagreba

Zagreb City Libraries

Bibliobusna služba u promicanju Agende UN-a za održivi razvoj

Mreža Knjižnica grada Zagreba provodi niz aktivnosti kojima se uključila u podupiranje Agende Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. i koje su u skladu s razvojem nacionalnoga strateškog plana Republike Hrvatske koji će biti predstavljen na zasjedanju UN-a sredinom 2019. godine. Bibliobusna služba kao jedina pokretna knjižnica mreže Knjižnica grada Zagreba svojim radom i posebnostima nastoji pridonijeti ostvarivanju zadanih ciljeva Agende UN-a. Na godišnjoj razini povećava broj stajališta u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji omogućujući svima jednak pristup knjižničnoj građi, informacijama i znanju. Posebice treba istaknuti djecu i mlade od najranije pa do tinejdžerske dobi koja, korak po korak, koriste prve slikovnice, lektirnu građu, knjige za odmor i zabavu te stručnu literaturu, a žive u područjima prilično udaljenima od prve stacionarne knjižnice. Prema Pravilima Knjižnica grada Zagreba, Bibliobusna služba omogućuje i besplatan opis djece do 15 godina. Bibliobusna služba vodi brigu i o korisnicima treće životne dobi. Od listopada 2017. godine Bibliobusna služba Knjižnica grada Zagreba promiče „Projekt 65 plus“, namijenjen društvenoj integraciji osoba treće životne dobi i pridonosi njihovom aktivnom uključivanju u kulturna i društvena zbivanja. Intenzivirana je i nabava AVE građe koja obuhvaća i prilagođenu građu u DAISY book formatu, namijenjenu slijepim i slabovidnim osobama. Putujućim izložbama, promicanjem Dana medijske pismenosti, suradnjom s kulturnim, odgojno - obrazovnim i znanstvenim institucijama te brojnim korisnicima, dokazuje svoju važnost i nezamjenjivu ulogu u društvu i lokalnoj zajednici.

Mobile Library Service in Promoting the Goals of the UN Agenda for Sustainable Development

The Zagreb City Library Network carries out a series of activities to support the 2030 UN Agenda for Sustainable Development and in line with the development of the National Strategic Plan of the Republic of Croatia to be presented at the UN Summit in mid-2019. Mobile Library Service of the Zagreb City Libraries, as the only bookmobile service in Zagreb and in the County of Zagreb, is trying to contribute to the achievement of the UN Agenda goals. The Mobile Library Service increases the number of scheduled stops at districts, kindergartens, primary schools and retirement homes in the City of Zagreb and the County of Zagreb, per year, allowing everyone equal access to library content, information and knowledge. From the October 2017 the Mobile Library Service participates in the 65 Plus Project in the

programme With a Book to the Front Door intended for social integration of the third age. The Mobile Library Service collaborates with two retirement homes and makes individual visits to people with limited mobility. There is also an intensive supply of audiovisual and electronic materials that also includes DAISY books intended for the blind and partially sighted people. Travelling exhibitions, promoting the importance of media literacy, collaboration with cultural, educational and scientific institutions and numerous users, proves the importance of the Mobile Library Service and its indispensable role in the society and the local community.

8. festival hrvatskih bibliobusa

Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019.

8th Festival of Croatian Bookmobiles

Rijeka, June 7 and 8 2019

Trg Eugena Kvaternika
Eugen Kvaternik Square

BJELOVAR

Marka vozila: IVECO Eurocargo
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: BJ 312 DB
Godina proizvodnje: 2003.
Snaga motora: 110 kW
Dimenzije vozila: duljina: 6.99 m
 širina: 2.38 m
 visina: 3.56 m
Kapacitet: 3000 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 13
Broj stajališta: 46
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 15.970

Bibliobus Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar Petar Preradović Public Library Bjelovar Bookmobile

Vehicle make: IVECO Eurocargo
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: BJ 312 DB
Year of production: 2003
Engine power: 110 kW
Vehicle dimensions: length: 6.99 m
 width: 2.38 m
 height: 3.56 m
Capacity: 3000 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 13
Number of stops: 46
Average of kilometers per year: 15.970

Stari grad Zrinskih
The Old Town Zrinski

ČAKOVEC

Marka vozila: IVECO Eurocargo
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: ČK 561 HJ
Godina proizvodnje: 2003.
Snaga motora: 134 kW
Dimenzije vozila: duljina: 8.88 m
 širina: 2.44 m
 visina: 3.54 m
Kapacitet: 4500 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 22
Broj stajališta: 32
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 10.230

Bibliobus Knjižnice „Nikola Zrinski“ Čakovec Nikola Zrinski Library Čakovec Bookmobile

Vehicle make: IVECO Eurocargo
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: ČK 561 HJ
Year of production: 2003
Engine power: 134 kW
Vehicle dimensions: length: 8.88 m
 width: 2.44 m
 height: 3.54 m
Capacity: 4500 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 22
Number of stops: 32
Average of kilometers per year: 10.230

**Bibliobus Gradske
knjižnice „Ivan Goran
Kovačić“ Karlovac**
*Ivan Goran Kovačić
Public Library
Karlovac Bookmobile*

Karlovačka zvijezda, foto: Dinko Neskusil
"Zvijezda", Karlovac, photo: Dinko Neskusil

KARLOVAC

Marka vozila: FIAT Ducato
Proizvođač: FIAT, Italija
Registarska oznaka: KA 798 GG
Godina proizvodnje: 2013.
Snaga motora: 96 kW
Dimenzije vozila: duljina: 6.36 m
širina: 2.05 m
visina: 2.95 m
Kapacitet: 1000 svezaka knjiga -
jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 1
Broj smjena: 1
**Broj općina / gradova koje bibliobus
obilazi:** 11
Broj stajališta: 31
**Prosječan broj prijeđenih kilometara
godišnje:** 13.880

Vehicle make: FIAT Ducato
Manufacturer: FIAT, Italy
Registration number: KA 798 GG
Year of production: 2013
Engine power: 96 kW
Vehicle dimensions: length: 6.36 m
width: 2.05 m
height: 2.95 m
Capacity: 1000 books - other library
materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 1
Number of shifts: 1
**Number of counties/cities,
bookmobile provides services for:** 11
Number of stops: 31
Average of kilometers per year:
13.880

Gradski park i paviljon, foto: Mario Kos
City park and pavilion, photo: Mario Kos

Knjižnica i čitaonica
FRAN Galović
Koprivnica

**Bibliobus Knjižnice
i čitaonice „Fran
Galović“ Koprivnica**
*Fran Galović Public
Library and Reading
Room Koprivnica
Bookomobile*

KOPRIVNICA

Marka vozila: IVECO Eurocargo
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: KC 509 CO
Godina proizvodnje: 2004
Snaga motora: 134 kW
Dimenzije vozila: duljina: 8.88 m
širina: 2.44 m
visina: 3.54
Kapacitet: 3000 svezaka knjiga -
jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
**Broj općina / gradova koje bibliobus
obilazi:** 18
Broj stajališta: 50
**Prosječan broj prijeđenih kilometara
godišnje:** 13.000

Vehicle make: IVECO Eurocargo
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: KC 509 CO
Year of production: 2004
Engine power: 134 kW
Vehicle dimensions: length: 8.88 m
width: 2.44 m
height: 3.54
Capacity: 3000 books - other library
materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
**Number of counties/cities,
bookmobile provides services for:** 18
Number of stops: 50
Average of kilometers per year:
13.000

Panorama Križevaca
Križevci City Panorama

KRIŽEVCI

Marka vozila: FIAT Ducato
Proizvođač: FIAT, Italija
Registarska oznaka: KŽ 656 AP
Godina proizvodnje: 2007.
Snaga motora: 88 kW
Dimenzije vozila: duljina: 6.36 m
 širina: 2.05 m
 visina: 2.91 m
Kapacitet: 2200 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 1
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 4
Broj stajališta: 34
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 10.000

Vehicle make: FIAT Ducato
Manufacturer: FIAT, Italy
Registration number: KŽ 656 AP
Year of production: 2007
Engine power: 88 kW
Vehicle dimensions: length: 6.36 m
 width: 2.05 m
 height: 2.91 m
Capacity: 2200 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 1
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 4
Number of stops: 34
Average of kilometers per year: 10.000

Bibliobus Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci
Franjo Marković Public Library Križevci Bookmobile

Središnji gradski trg – promenade
Central town square – promenade

VINKOVCI

Marka vozila: IVECO Eurocargo
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: VK 409 BT
Godina proizvodnje: 2005.
Snaga motora: 176 kW
Dimenzije vozila: duljina: 8.94 m
 širina: 2.38 m
 visina: 3.73 m
Kapacitet: 4.500 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 14
Broj stajališta: 50
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 14.739

Vehicle make: IVECO Eurocargo
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: VK 409 BT
Year of production: 2005
Engine power: 176 kW
Vehicle dimensions: length: 8.94 m
 width: 2.38 m
 height: 3.73 m
Capacity: 4.500 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 14
Number of stops: 50
Average of kilometers per year: 14.739

Bibliobus Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci
Public Library and Reading Room Vinkovci Bookmobile

Bibliobus Gradske knjižnice Zadar Zadar Public Library Bookmobile

Crkva sv. Donata i ostatci rimskog foruma,
foto: Mladen Radolović Mrlja
Church of St. Donat and remains of the Roman
Forum, photo: Mladen Radolović Mrlja

ZADAR

Marka vozila: SFR 117, ARES 10.6/IRIS BUS

Proizvođač: IRIS BUS, Italija

Registarska oznaka: ZD 001 GK

Godina proizvodnje: 2006.

Snaga motora: 259 kW

Dimenzije vozila: duljina: 10.06 m
širina: 2.55 m
visina: 3.38 m

Kapacitet: 4.500 svezaka knjiga - jedinica građe

Pristup internetu za korisnike: DA

Broj članova posade: 2

Broj smjena: 1

Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 16

Broj stajališta: 42

Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 17.647

Vehicle make: SFR 117, ARES 10.6/IRIS BUS

Manufacturer: IRIS BUS, Italy

Registration number: ZD 001 GK

Year of production: 2006

Engine power: 259 kW

Vehicle dimensions: length: 10.06 m
width: 2.55 m
height: 3.38 m

Capacity: 4.500 books - other library materials

Internet access for the users: YES

Number of the team members: 2

Number of shifts: 1

Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 16

Number of stops: 42

Average of kilometers per year: 17.647

Bibliobus Knjižnica grada Zagreba Zagreb City Libraries Bookmobile

Crkva sv. Marka
St. Mark's Church

ZAGREB

Marka vozila: MAN TGM C-262811

Proizvođač: MAN, Njemačka

Registarska oznaka: ZG 1932 EJ

Godina proizvodnje: 2011.

Snaga motora: 206 kW

Dimenzije vozila: duljina: 9.94 m
širina: 2.55 m
visina: 3.80 m

Kapacitet: 3.000 svezaka knjiga - jedinica građe

Pristup internetu za korisnike: NE

Broj članova posade: 3

Broj smjena: 2

Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 13

Broj stajališta: 41

Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 20.526

Vehicle make: MAN TGM C-262811

Manufacturer: MAN, Germany

Registration number: ZG 1932 EJ

Year of production: 2011

Engine power: 206 kW

Vehicle dimensions: length: 9.94 m
width: 2.55 m
height: 3.80 m

Capacity: 3.000 books - other library materials

Internet access for the users: NO

Number of the team members: 3

Number of shifts: 2

Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 13

Number of stops: 41

Average of kilometers per year: 20.526

Panorama Rijeke, foto: Ivica Nikolac
Rijeka City Panorama, photo: Ivica Nikolac

 GKR
Gradska knjižnica Rijeka

RIJEKA

Marka vozila: IVECO Daily
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: RI 271 ZB
Godina proizvodnje: 2015.
Snaga motora: 125 kW
Dimenzije vozila: duljina: 7.69 m
širina: 2.10 m
visina: 2.90 m
Kapacitet: 2.500 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 1
Broj stajališta: 30
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 10.302

Vehicle make: IVECO Daily
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: RI 271 ZB
Year of production: 2015
Engine power: 125 kW
Vehicle dimensions: length: 7.69 m
width: 2.10 m
height: 2.90 m
Capacity: 2.500 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 1
Number of stops: 30
Average of kilometers per year: 10.302

**Gradska knjižnica
Rijeka – Gradski
bibliobus**
*Rijeka City Library
City Bookmobile*

**Gradska knjižnica Rijeka
– Županijski bibliobus**
*Rijeka City Library
County Bookmobile*

Lokvarsko jezero, Gorski kotar,
foto: Višnja Bolf
Lokve lake, Gorski Kotar,
photo: Višnja Bolf

Marka vozila: IVECO Eurocargo
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: RI 849 LP
Godina proizvodnje: 2004.
Snaga motora: 176 kW
Dimenzije vozila: duljina: 8.82 m
širina: 2.38 m
visina: 3.65 m
Kapacitet: 4.500 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: NE
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 12
Broj stajališta: 42
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 21.922

Vehicle make: IVECO Eurocargo
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: RI 849 LP
Year of production: 2004
Engine power: 176 kW
Vehicle dimensions: length: 8.82 m
width: 2.38 m
height: 3.65 m
Capacity: 4.500 books - other library materials
Internet access for the users: NO
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 12
Number of stops: 42
Average of kilometers per year: 21.922

Welcome to
Rijeka and
Croatia

Benvenuti a Rijeka
e Croazia

Dobrodošli
v Reko in na
Hrvaško

Üdvözöljük Rijekában
és Horvátországba

Добродошли у
Ријеку и Хрватску

Dobrodošli u
Rijeku i Hrvatsku

Saborni hram Hrista Spasitelja
Cathedral of Christ the Saviour

BANJA LUKA

Marka vozila: RENAULT 40 ACH 2A
Proizvođač: RENAULT, Francuska
Registarska oznaka: 047 A 760
Godina proizvodnje: 1997.
Snaga motora: 184 kW
Dimenzije vozila: duljina: 10.05 m
širina: 2.50 m
visina: 3.40 m

Kapacitet: 5.500 svezaka knjiga -
jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
**Broj općina / gradova koje bibliobus
obilazi:** 1
Broj stajališta: 14
Početak rada: 2019.

Vehicle make: RENAULT 40 ACH 2A
Manufacturer: RENAULT, France
Registration number: 047 A 760
Year of production: 1997
Engine power: 184 kW
Vehicle dimensions: length: 10.05 m
width: 2.50 m
height: 3.40 m

Capacity: 5.500 svezaka knjiga -
jedinica građe
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
**Number of counties/cities,
bookmobile provides services for:** 1
Number of stops: 14
Start of work: 2019

Pogled s mora
Sea view

KOPAR

Marka vozila: TAM EUROPE
Proizvođač: TAM, Slovenija
Registarska oznaka: KP-BIBLIO
Godina proizvodnje: 2018.
Snaga motora: 213 kW
Dimenzije vozila: duljina: 10.20 m
 širina: 2.46 m
 visina: 3.53 m
Kapacitet: 6000 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 9
Broj stajališta: 72
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 9.329

Vehicle make: TAM EUROPE
Manufacturer: TAM, Slovenia
Registration number: KP-BIBLIO
Year of production: 2018
Engine power: 213 kW
Vehicle dimensions: length: 10.20 m
 width: 2.46 m
 height: 3.53 m
Capacity: 6000 books - other library materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 9
Number of stops: 72
Average of kilometers per year: 9.329

Bibliobus Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper, Slovenija
Srečko Vilhar Central Library Koper Bookmobile, Slovenia

Crkva Lazarica - crkva kneza Lazara
Church of Lazarus, the court church of Prince Lazar

KRUŠEVAC

Marka vozila: IVECO Daily
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: KŠ 091 BN
Godina proizvodnje: 2007.
Snaga motora: 85 kW
Dimenzije vozila: duljina: 5.92 m
 širina: 1.99 m
 visina: 2.63 m
Kapacitet: 2.500 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 1
Broj stajališta: 17
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 700
Početak rada: 2017.

Vehicle make: IVECO Daily
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: KŠ 091 BN
Year of production: 2007
Engine power: 85 kW
Vehicle dimensions: length: 5.92 m
 width: 1.99 m
 height: 2.63 m
Capacity: 2.500 books - other library materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 1
Number of stops: 17
Average of kilometers per year: 700
Start of work: 2017

Bibliobus Narodne biblioteke Kruševac, Srbija
Kruševac Public Library Bookmobile, Serbia

Galerija Vittorio Emanuele II
The Galleria Vittorio Emanuele II

Comune di
Milano

MILANO

Marka vozila: IVECO Eurocargo 80 E
Proizvođač: IVECO, Italija
Registarska oznaka: FG 032 BV
Godina proizvodnje: 2016.
Snaga motora: 137 kW
Dimenzije vozila: duljina: 8.35 m
širina: 2.36 m
visina: 3.60 m
Kapacitet: 1.200 svezaka knjiga -
jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 4 + 1 (voditelj)
Broj smjena: 2
**Broj općina / gradova koje bibliobus
obilazi:** 1
Broj stajališta: 7
**Prosječan broj prijeđenih kilometara
godišnje:** 8.000

Vehicle make: IVECO Eurocargo 80 E
Manufacturer: IVECO, Italy
Registration number: FG 032 BV
Year of production: 2016
Engine power: 137 kW
Vehicle dimensions: length: 8.35 m
width: 2.36 m
height: 3.60 m
Capacity: 1.200 books - other library
materials / books
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 4 + 1
(head)
Number of shifts: 2
**Number of counties/cities,
bookmobile provides services for:** 1
Number of stops: 7
Average of kilometers per year:
8.000

Šetnica u centru Pečuha
Promenade in the center of Pécs

CSORBA GYŐZŐ
LIBRARY - PÉCS

PEČUH

Marka vozila: Mercedes Atego
Proizvođač: Mercedes – Benz,
Njemačka / Tornádó International
Registarska oznaka: HJ 21091
Godina proizvodnje: 2014.
Snaga motora: 210 kW
Dimenzije vozila: duljina: 12.00 m
širina: 2.88 m
visina: 3.90 m
Kapacitet: 2.000 svezaka knjiga -
jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
**Broj općina / gradova koje bibliobus
obilazi:** 34
Broj stajališta: 34
**Prosječan broj prijeđenih kilometara
godišnje:** 16.200

**Bibliobus Knjižnice Csorba
Győző Pečuh, Mađarska**
*Csorba Győző Library
Bookmobile, Pécs, Hungary*

Vehicle make: Mercedes Atego
Manufacturer: Mercedes – Benz,
Germany / Tornádó International
Registration number: HJ 21091
Year of production: 2014
Engine power: 210 kW
Vehicle dimensions: length: 12.00 m
width: 2.88 m
height: 3.90 m
Capacity: 2.000 books - other library
materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
**Number of counties/cities,
bookmobile provides services for:** 34
Number of stops: 34
Average of kilometers per year:
16.200

Predjamski dvorac - Park Postojnska jama
Predjama Castle - Postojna Cave Mouth

POSTOJNA

Marka vozila: MAN
Proizvođač: MAN, Njemačka; AS Domžale, Slovenija
Registarska oznaka: PO CL 567
Godina proizvodnje: 2017.
Snaga motora: 213 kW
Dimenzije vozila: duljina: 10.00 m
 širina: 1.50 m
 visina: 3.60 m
Kapacitet: 5000 svezaka knjiga - jedinica građe
Pristup internetu za korisnike: DA
Broj članova posade: 2
Broj smjena: 1
Broj općina / gradova koje bibliobus obilazi: 2
Broj stajališta: 72
Prosječan broj prijeđenih kilometara godišnje: 10.000

Vehicle make: MAN
Manufacturer: MAN, Germany; AS Domžale, Slovenia
Registration number: PO CL 567
Year of production: 2017
Engine power: 213 kW
Vehicle dimensions: length: 10.00 m
 width: 1.50 m
 height: 3.60 m
Capacity: 5000 books - other library materials
Internet access for the users: YES
Number of the team members: 2
Number of shifts: 1
Number of counties/cities, bookmobile provides services for: 2
Number of stops: 72
Average of kilometers per year: 10.000

Bibliobus Knjižnice Bena Zupančiča Postojna, Slovenija
Ben Zupančič Library Postojna Bookmobile, Slovenia

Izložba postera o pokretnim knjižnicama, Rijeka, Korzo, 6. do 10. lipnja 2019.
Poster exhibition of mobile libraries, Rijeka, June 6 to 10 2019

Prvih sto godina pokretnih knjižnica u svijetu / The first one hundred years of mobile libraries in the world

Neobične knjižnice / Unusual libraries

I oni su zaslužni da knjiga dolazi do čitatelja... / They also contribute that a book finds its reader...

HI TECH bibliobusi: pogled u budućnost? / HI TECH bookmobiles: a glimpse of the future?

Svi hrvatski bibliobusi / All Croatian bookmobiles

Naši skupovi i festivali / Our meetings and festivals

Gradska knjižnica Rijeka: Gradski bibliobus – naših prvih 50... / Rijeka City Library: City bookmobile – our first 50...

Gradska knjižnica Rijeka: Gradski bibliobus – novi početak / Rijeka City Library: City bookmobile – new beginning

Gradska knjižnica Rijeka: Županijski bibliobus - 15 godina rada / Rijeka City Library: County bookmobile – 15 years of service

Bibliobusna služba Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar / Petar Preradović Public Library Bjelovar – Bookmobile Service

Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec - Bibliobusna služba Međimurske županije / Nikola Zrinski Library Čakovec – Međimurje County Bookmobile Service

Bibliobusna služba Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac / Ivan Goran Kovačić Public Library Karlovac – Bookmobile Service

Bibliobusna služba Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ Koprivnica / Fran Galović Public Library and Reading Room Koprivnica Bookmobile Service

Bibliobusna služba Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci / Franjo Marković Public Library Križevci – Bookmobile Service

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci - Bibliobusna služba Vukovarsko-srijemske županije / Public Library and Reading Room Vinkovci – Bookmobile Service

Bibliobusna služba Gradske knjižnice Zadar / Zadar Public Library – Bookmobile Service

Bibliobusna služba Knjižnica grada Zagreba / Zagreb City Libraries Bookmobile Service

Tekstove, fotografije i grafičke priloge za postere pojedinih knjižnica dostavile su bibliobusne službe i voditelji županijskih matičnih službi. / Texts, photos and graphic contributions provided mobile library services and heads of the county library services.

Koncept izložbe / Concept of exhibition: Ljiljana Črnjar

Grafičko oblikovanje, priprema / Graphic design, prepress: Jelena Babić; 3D2 VISUAL, Emili Ilić

Lektura hrvatskoga teksta / Editing in Croatian: Sanja Alijević

Lektura engleskoga teksta / Editing in English: Kristina Đoja

IMPRESUM

Izdavač / Publisher

Hrvatsko knjižničarsko društvo / *Croatian Library Association*
Gradska knjižnica Rijeka / *Rijeka City Libray*

Za nakladnika / For the Publisher

Dijana Machala
Niko Cvjetković

Urednica / Editor

Ljiljana Črnjar

Grafičko oblikovanje, prijelom / Graphic design and layout

Jelena Babić; 3D2 VISUAL, Rijeka

Sažetke su na engleski preveli njihovi autori. / *Abstract translated by authors themselves.*

Lektura i korektura hrvatskoga teksta / Editing in Croatian

Hajdi Matijević

Lektura engleskoga teksta / Editing in English

Jana Kegalj

Tisak / Print

Grafika Helvetica, Rijeka

Naklada / Copies

150 kom. / 150 pcs

ISBN

978-953-8176-10-4

